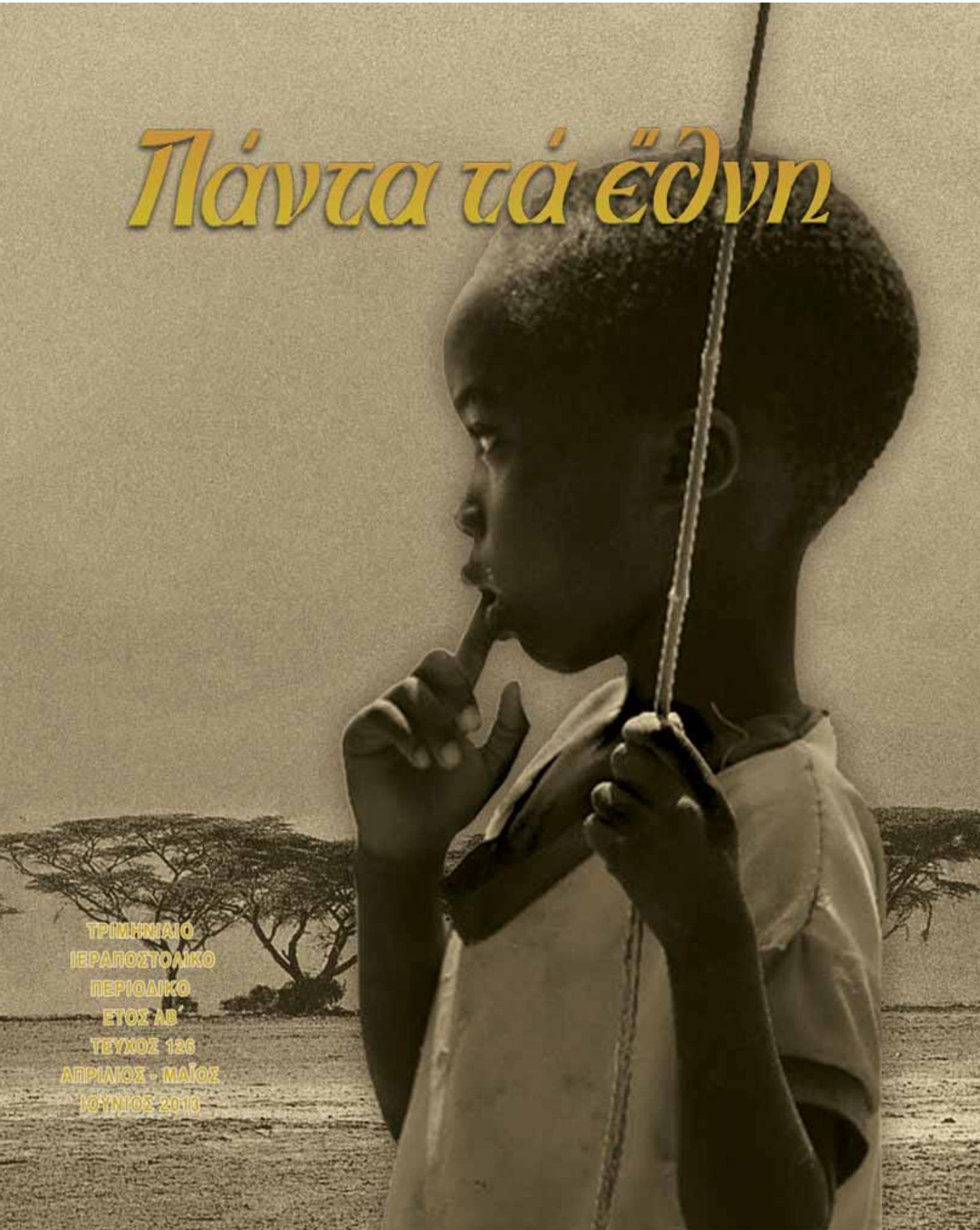


Πάντα τὰ ἔθνη



ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ
ΓΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΤΟΣ ΛΒ'
ΤΕΥΧΟΣ 126
ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ
ΙΟΥΝΙΟΣ 2013

Πατριαρχική Σχολή «Άγιος Άθανάσιος»

Τήν Πέμπτη 23^η Μαΐου έ.έ., ο Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρος Β΄, προέστη τῆς ἀπονομῆς τῶν πτυχίων τῶν ἀποφοίτων Ἀφρικανῶν σπουδαστῶν τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς «Ἅγιος Ἀθανάσιος», γιά τόν ἀκαδημαϊκό κύκλο σπουδῶν 2011-2013. Στήν ἐκδήλωση συνόδευσε τόν Μακαριώτατο ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Λεοντοπόλεως κ. Γαβριήλ, Πατριαρχικός Ἐπίτροπος Ἀλεξανδρείας.

Ἡ τελετή πραγματοποιήθηκε στήν Ἱερά Πατριαρχική Μονή τοῦ Ὁσίου Σάββα τοῦ Ἁγιασμένου στήν Ἀλεξάνδρεια, κατά τήν ἔναρξη τῆς ὁποίας οἱ ἀπόφοιτοι ἀπέδωσαν μελωδικότατα ἐκκλησιαστικούς ὕμνους. Στήν προσφώνησή του ὁ Πατριάρχης ἐξῆρε τή σημασία τῆς κατάρτισης καί ἐπιμόρφωσης τῶν γηγενῶν στελεχῶν καί τῆς ἐντατικῆς καλλιέργειας εἰδικῶν δεξιοτήτων, προκειμένου νά ἀναπτυχθοῦν περισσότερο οἱ ἱεραποστολικοί πυρῆνες τοῦ Πατριαρχείου, οἱ ὁποῖοι θεραπεύουν τίς αὐξημένες ποιμαντικές καί ἀνθρωπιστικές ἀνάγκες τῆς Ἀφρικανικῆς Ἠπείρου.

Ἄπευθυνόμενος στούς ἀποφοίτους τῆς Σχολῆς, τοῦς ἐπήνεσε γιά τήν ἀξιοθαύμαστη φιλοτιμία καί τό ἦθος τους κατά τήν ἐκπλήρωση τῶν ἀκαδημαϊκῶν τους ὑποχρεώσεων, ἀλλά καί γιά τήν συνεπή καί ἐνσυνείδητη μετοχή τους στή θεία Λατρεία καί στήν προσευχή. Τοῦς κάλεσε νά συνεχίσουν τήν κατά Χριστόν διακονία καί μαρτυρία στήν Ἀφρική, ἀκολουθώντας τό ἀξιόμιμητο παράδειγμα τῶν Ἀποστόλων.

Τοῦς διαβεβαίωσε, ἐπίσης, ὅτι θά παρακολουθεῖ ἐκ τοῦ σύνεγγυς τήν πορεία τους στήν ἐκκλησιαστική ζωή, στή διοίκηση καί στό φιλανθρωπικό

ἔργο τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῶν χωρῶν καταγωγῆς τους καί ὅτι πατρικά θά τοῦς συνδράμει στίς ἀνάγκες τους. Καταλήγοντας τοῦς ζήτησε νά διατηρήσουν ἄσβεστη στό φυλακτήριό τῆς καρδιάς τους τήν ἀρχή, ὅτι ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ πραγματική ἀξία στόν ἄνθρωπο.

Ὁ Μακαριώτατος δέν παρέλειψε νά εὐχαριστήσῃ τόν Σχολῆρχο Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτη π. Νάρκισσο Γκάμο, ὁ ὁποῖος μέ κόπους πολλοῦς μερίμνησε γιά δύο χρόνια, ὥστε οἱ σπουδαστές νά βιώσουν τήν ἀδιάσπαστη ἐνότητα μεταξύ Ἐκκλησίας καί παιδείας. Παράλληλα εὐχαρίστησε τόν Ἠγούμενο τῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Σάββα, Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτη π. Μελέτιο Κουμάνη, καθώς καί ὅλο τό προσωπικό τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς, γιά τήν ἀκούραστη προσπάθειά τους, νά μεταφυτεύσουν στούς φοιτητές ἀξίες καί γνώσεις τόσο στό θρανίο ὅσο καί στό στασίδι.

Ἄπευθυνόμενος στόν παριστάμενο Γενικό Πρόξενο τῆς Ἑλλάδος στήν

Ἀλεξάνδρεια κ. Χρῆστο Καποδίστρια, ἐξέφρασε θερμές εὐχαριστίες πρὸς τήν Ἑλληνική Πολιτεία γιά τήν πολύτιμη καί καθοριστική ἀρωγή της στήν εὐρυθμῆ λειτουργία τῆς Σχολῆς. Εὐάρεσκεια καί εὐχαριστίες ἐξέφρασε καί πρὸς τό ποίμνιο τῆς παροικίας γιά τήν ἀγάπη, τό ἐνδιαφέρον καί τή στοργή μέ τήν ὁποία περιέβαλλε τοῦς Ἀφρικανούς σπουδαστές, κατά τή διετῆ παραμονή τους στήν πόλη τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου.

Μετά τήν ἀπονομή τῶν πτυχίων ἀκολούθησε ἑορταστική δεξίωση στήν ὁποία οἱ ἀπόφοιτοι ἐρμήνευσαν πρὸς τιμὴν τοῦ Μακαριωτάτου παρδοσιακά τραγούδια.

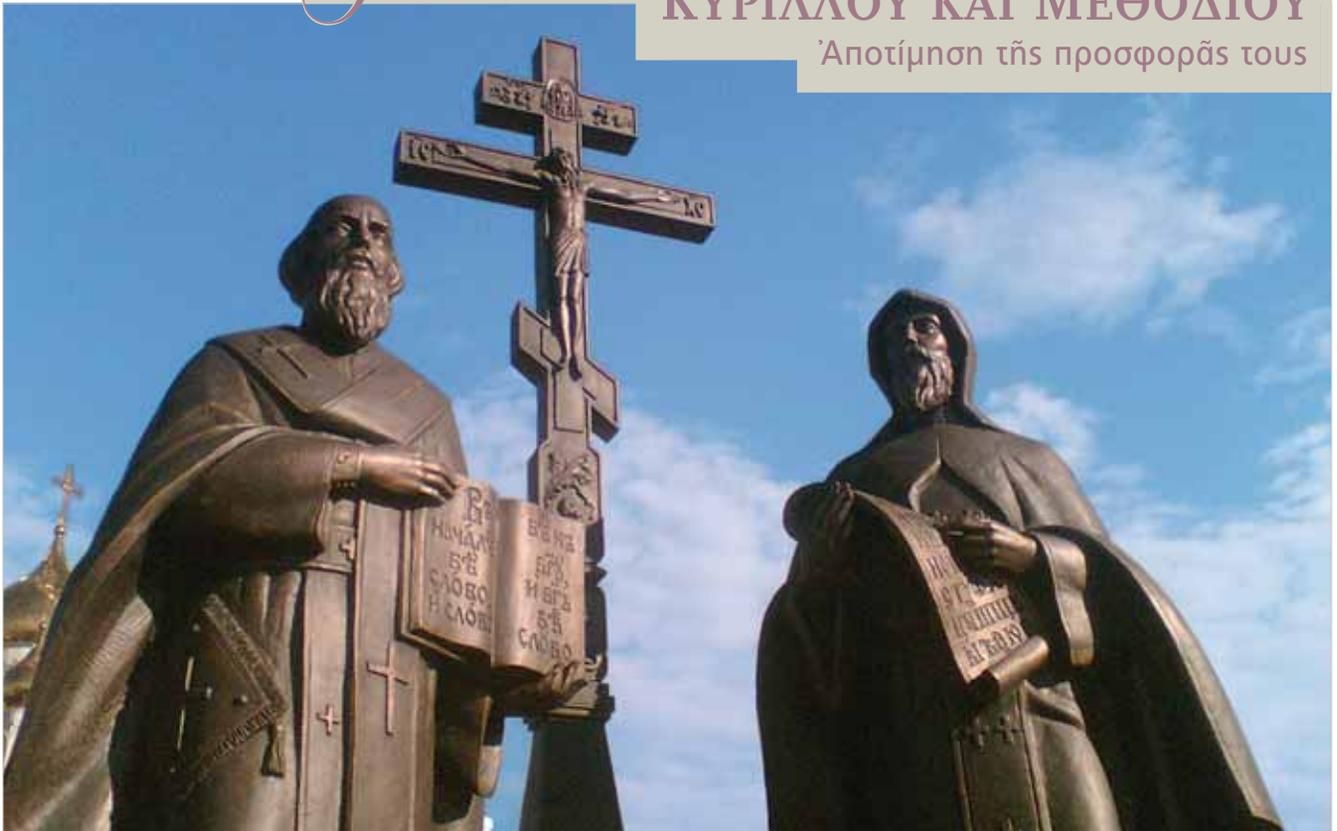
Ἀπό τό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας



Ὁ Μακαριώτατος ἀπονέμει τὰ πτυχία

ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΚΥΡΙΛΛΟΥ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΙΟΥ

Ἀποτίμηση τῆς προσφορᾶς τους



ΜΕΡΟΣ Β΄

Εἰσαγωγικό σημείωμα τοῦ Ὁμότιμου Καθηγητῆ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν κ. Δημητρίου Γόνη, τό ὁποῖο δημοσιεύεται στή «Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» τοῦ ἔτους 2013 (σσ. 17-25), μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἀφιέρωσής τους στή συμπλήρωση 1.150 χρόνων ἀπό τόν ἐκχριστιανισμό τῶν Σλάβων, ὑπό τῶν δύο αὐταδέλφων Ἑλλήνων Θεσσαλονικέων.

5. Ἡ στάση τῶν παπῶν ἔναντι τοῦ ἔργου τῶν δύο ἀδελφῶν

Ὁ πάπας Νικόλαος ὁ Α΄ (858-867), ὅταν πληροφορήθηκε ὅτι οἱ δύο ἱεραπόστολοι βρισκόνταν στή Βενετία, τοὺς προσκάλεσε νά μεταβοῦν στή Ρώμη¹⁹. Τήν ὑποδοχή τους ὁμως ὀργάνωσε ὁ διάδοχός του

Ἀδριανός ὁ Β΄ (867-872), μέ προπορευόμενο σταυρό καί μέ πλῆθος πιστῶν, πού κρατοῦσαν ἀναμμένα κεριά²⁰. Τοὺς εὐλόγησε καί τοὺς μακάρισε καί δέν ὑπῆρξε φειδωλός στίς προσφωνήσεις του. Τοὺς ἀποκάλεσε *πατέρες, ἐπιπόθητα τέκνα, χαράν οἰκείαν, στέφανον πίστεως, δόξης καί κάλλους, διάδημα*

19. *Βίος Κυρίλλου* 17, σ. 88.

20. *Βίος Κυρίλλου* 17, σ. 88.

ἐκκλησίας, ἀποστολικούς ἀνδρας²¹. Τὴ στήριξή του στὴ χρήση τῆς σλαβικῆς ὡς λειτουργικῆς γλῶσσας τὴν ἐξεδήλωσε ποικιλότροπα: Καθαγίασε τὰ ἱερά βιβλία σὲ σλαβικὴ μετάφραση, τὰ κατέθεσε στὴν ἐκκλησία τῆς Ἁγίας Μαρίας, τὴν ἐπονομαζόμενη Φάτνη, «καὶ τέλεσαν ἐπάνω σ' αὐτὰ τὴ Λειτουργία». Διέταξε τοὺς ἐπίσκοπους Φορμόζο καὶ Γκαούντερικ νὰ χειροτονήσουν τοὺς Σλάβους μαθητές (πρεσβυτέρους, διακόνους, ὑποδιακόνους) καὶ ἀφοῦ τοὺς χειροτόνησαν τέλεσαν τὴ θεία Λειτουργία στὰ σλαβικά στοὺς ναοὺς τοῦ Ἁγίου Πέτρου, τὴν ἐπομένη στοὺς ναοὺς τῆς Ἁγίας Πετρονίλλης, τὴν τρίτη ἡμέρα στοὺς ναοὺς τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου καὶ ἔπειτα στοὺς ναοὺς τοῦ Ἁγίου Παύλου πάλι στὰ σλαβικά πάνω στὸν ἅγιο τάφο, ἔχοντας ὡς βοηθὸ τὸν ἐπίσκοπο Ἀρσένιο καὶ τὸν Ἀναστάσιο τὸν Βιβλιοθηκάριο²². Στὸ Βίο τοῦ ἁγίου Μεθοδίου σημειώνεται ὅτι ὁ πάπας ὑποχρέωσε ἕναν ἐπίσκοπο, ὁπαδὸ τῆς τριγλωσσίας, νὰ χειροτονήσει ἀπὸ τοὺς Σλάβους μαθητές τρεῖς ἱερεῖς καὶ δύο ἀναγνώστες²³.

Ἰδιαίτερη τιμὴ ἔδειξε στοὺς πρόσωπο τοῦ Κωνσταντίνου, ὁ ὁποῖος πενήντα ἡμέρες πρὶν ἀπὸ τὴν κοίμησή του ἐκάρη μοναχὸς καὶ ἔλαβε τὸ ὄνομα Κύριλλος. Μετὰ τὴν κοίμησή του (στὶς 14 Φεβρουαρίου τοῦ 869, σὲ ἡλικία 42 ἐτῶν), ὁ πάπας Ἀδριανὸς κήλησε ὄλους τοὺς Ἑλληνας καὶ τοὺς Ρωμαίους τῆς Ρώμης «νὰ μαζευθοῦν ὄλοι με κε-



Τοιχογραφία πού ἀναπαριστᾷ τὴν ἀφιξη τῶν δύο Ἁγίων στὴ Ρώμη (Βασιλικὴ τοῦ Ἁγίου Κλήμεντος)



Γκραβούρα με θέμα τὸ κήρυγμα τῶν Ἁγίων στοὺς Σλάβους

21. Βίος καὶ πολιτεία καὶ ὁμολογία τε καὶ μερικὴ θαυμάτων διήγησις τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Κλήμεντος, ἐπισκόπου Βουλγάρων, συγγραφεῖσα παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ἀοιδίμου Ἀρχιεπισκόπου τῆς πρώτης Ἰουστινιανῆς καὶ πάσης Βουλγαρίας, κυρίου Θεοφυλάκτου, χρηματίσαντος ἐν Κωνσταντίνου πόλει μαῖστορος τῶν ρητόρων 9, ἔκδ. Ι. Ε. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ, «Βίος Κωνσταντίνου - Κυρίλλου Βίος Μεθοδίου (Μετάφρασις) Βίος Κλήμεντος Ἀχρίδος», ΕΕΘΣΑΠΘ 12 (1968) 164 (ἐφεξῆς: Βίος Κλήμεντος).

22. Βίος Κυρίλλου 17, σ. 88. Πρββλ. Βίος Μεθοδίου 6, σ. 199. Βίος Κλήμεντος 9, σ. 164.

23. Βίος Μεθοδίου 6, σ. 199.



Χειρόγραφα διαφορετικῶν περιόδων καὶ θεμάτων, γραμμένα μέ τό κυριλλικό ἀλφάβητο (10ος καὶ 11ος αἰῶνας)



Τρία χειρόγραφα τά ὁποῖα διασώζουν τό κυριλλικό ἀλφάβητο (14ος καὶ 15ος αἰῶνας)

ρία ἀπό πάνω του καί νά τόν ψάλουν καί νά τόν κηδέψουν, σάν νά τό ἔκαναν στόν ἴδιο τόν πάπα». Ὁ ἴδιος πρότεινε νά παραχωρήσει τόν τάφο του στό ναό τοῦ Ἁγίου Πέτρου γιά τήν ταφή τοῦ Κυρίλλου, ἀλλά τελικά ἐπικράτησε ἡ πρόταση τοῦ Μεθοδίου νά ταφεῖ στό ναό τοῦ Ἁγίου Κλήμεντος, «στή δεξιά πλευρά τοῦ ἱεροῦ». Πάνω στόν τάφο του οἱ Ρωμαῖοι ἰστόρησαν τήν εἰκόνα του καί ἔκαιγαν καντήλι νύχτα καί ἡμέρα²⁴.

24. Βίος Κυρίλλου 18, σσ. 89-91.

25. Βίος Μεθοδίου 8, σσ. 201-202.

26. Βίος Μεθοδίου 8, σ. 202.99.

27. Βίος Μεθοδίου 9, σσ. 203, 238-242 (σχόλια).

Τή θετική του στάση ἔναντι τῆς σλαβικῆς γλώσσας ὁ Ἄδριανός τήν τήρησε καί μετά τήν κοίμηση τοῦ Κυρίλλου. Στήν ἐπιστολή του πρὸς τοὺς ἡγεμόνες Ρασισιλάβο, Σβατοπλιούκ καί Κότσελ, πού συνόδευε τήν ἀποστολή τοῦ πρεσβυτέρου Μεθοδίου στό Σίρμιο, ἐνέκρινε καί εὐλόγησε τήν τέλεση τῆς θείας Λειτουργίας καί τό κήρυγμα στή γλώσσα τους. Ἐπίσης ἔδωσε εὐλογία καί γιά τήν ἐκπόνηση νέων μεταφράσεων, γιά νά μάθουν οἱ πιστοί εὐκολά τίς ἅγιες ἐντολές τοῦ Θεοῦ. Σέ σχέση μέ τήν τέλεση τῆς θείας Λειτουργίας ἔθεσε ἕναν ὄρο: «Νά διαβάζουν τόν Ἀπόστολο καί τό Εὐαγγέλιο πρῶτα στή Ρωμαϊκή (Λατινική) καί ὕστερα στή Σλαβική». Τοὺς ἐχθρούς τῶν μεταφράσεων καί τῆς σλαβικῆς γλώσσας τοὺς ἀπειλεῖ μέ ἀφορισμό, ὄχι μόνο μέ στέρνηση τῆς θείας κοινωσίας, ἀλλά μέ ἀποκοπή ἀπό τό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας²⁵. Ὁ Ἄδριανός ἱκανοποίησε καί τό αἴτημα τοῦ Κότσελ νά χειροτονήσει τό Μεθόδιο ἐπίσκοπο τῆς Παννονίας²⁶. Ὡς ἀρχιεπίσκοπος τῆς Παννονίας ὁ Μεθόδιος ἐγκαταστάθηκε στό Σίρμιο.

Ὁ διορισμός τοῦ Μεθοδίου στή θέση αὐτή ἐξυπηρετοῦσε τήν πολιτική καί τοῦ Κότσελ (ἀνεξαρτησία ἔναντι τοῦ φραγκικοῦ κλήρου) καί τοῦ πάπα (δημιουργία ἐπισκοπῆς ὑπό τήν δικαιοδοσία του σέ περιοχές πού διεκδικοῦσαν οἱ Φράγκοι μέ τάσεις ἐπεκτάσεως στό Ἀνατολικό Ἰλλυρικό). Γι' αὐτό οἱ Φράγκοι κληρικοί ἔδρασαν ἀστραπιαίως. Τήν ἀνοιξη τοῦ 870 συνέλαβαν τό Μεθόδιο, πιθανότατα στή Μοραβία, καί μέ μυστικό τρόπο τόν ὀδήγησαν στό Regensburg. Ἐκεῖ ἔγινε ἡ ψευτοδίκη του καί ἡ καταδίκη του ἀπό Φράγκους ἐπισκόπους καί ἀπό τό Λουδοβίκο τό Γερμανικό. Βασική κατηγορία ἦταν ὅτι ἐργαζόταν σέ περιοχές πού ἀνῆκαν σέ ξένη δικαιοδοσία (τῶν Φράγκων ἐπισκόπων). Πάλι μέ μυστικό τρόπο τόν ἐκλείσαν σέ μονή τῆς Σουαβίας, ὅπου τόν ἔθεσαν ὑπό αὐστηρό περιορισμό²⁷. Ὁ Μεθόδιος ὑπέφερε τά πάνδεινα ἐπὶ 2½ χρόνια (870-873).

Μόλις στίς ἀρχές τοῦ 873 ὁ πάπας Ἰωάννης ὁ Η' πληροφορήθηκε τό ἐγκλημα τῶν Φράγκων ἐπισκόπων. Μέ ἐπιστολές πρὸς αὐτοὺς καί τόν υἱό τοῦ Λου-

δοβίκου ἀπαίτησε τὴν ἀπελευθέρωση τοῦ Μεθοδίου καὶ τὴν ἐξασφάλιση προϋποθέσεων γιὰ τὴν ἐλευθέρη ἐκτέλεση τῶν ἀρχιεπισκοπικῶν του καθηκόντων. Γιὰ νὰ ἐπιτύχει τὴν ἀπελευθέρωση, ὁ πάπας χρησιμοποίησε τὴν ποινὴ τῆς ἀπαγορεύσεως. Δὲν θὰ εἶχαν τὸ δικαίωμα νὰ τελέσουν λειτουργία, ὅσο χρόνο θὰ κρατοῦσαν αἰχμάλωτο τὸ Μεθόδιο. Αὐτὴ τὴ φορά ὁ Μεθόδιος μετέβη στὴ Μεγάλῃ Μοραβία, γιὰ νὰ συνεχίσει τὸ ἔργο του (873). Αὐτὸ ἦταν ἡ ἐπιθυμία τοῦ μοραβικοῦ λαοῦ καὶ τοῦ ἡγεμόνα Σβατοπλοῦκ. Ὁ Μεθόδιος ἀνέπτυξε ἀσυνήθιστη δραστηριότητα. Κήρυξε τὸ Εὐαγγέλιο σὲ εἰδωλολατρικά φύλλα καὶ ἀγωνίστηκε γιὰ τὴν ἠθικὴ ἀνόρθωση τῆς κοινωνίας. Δὲν δίστασε νὰ ψέξει ἀκόμη καὶ ἰσχυροῦς τῆς ἐποχῆς γιὰ τίς ἠθικὲς τους παρεκτροπές²⁸.

Τὰ πράγματα ὅμως μεταβλήθηκαν σὲ σύντομο χρονικὸ διάστημα. Ἡ θέση τοῦ Μεθοδίου ἦταν εὐάλληλη στὶς κατηγορίες αὐτὴ τὴ φορά. Ὅταν τὸν ἀπελευθέρωσε ὁ πάπας ἀπὸ τοὺς Φράγκους, τὸν εἶχε διατάξει νὰ μὴν τελεῖ τὴ λειτουργία στὴ σλαβικὴ. Ὁ Μεθόδιος ὅμως δὲν συμμορφώθηκε μὲ τὴν ἐντολὴ τοῦ προϊσταμένου του. Οἱ Φράγκοι κληρικοί ἐκ νέου ἐπέστρεψαν στὴ Μοραβία καὶ ὑπέσκαπταν τὸ κῦρος του. Ὁ Λατίνος πρεσβύτερος Ἰωάννης κατ' ἀρχάς καὶ ὁ Φράγκος πρεσβύτερος Wiching ἀργότερα ἠγήθηκαν τῶν ἀντιπάλων τοῦ Μεθοδίου. Ὁ Μεθόδιος δυσσάρεστησε τοὺς Φράγκους καὶ σ' ἄλλο ζήτημα. Τοὺς κατηγοροῦσε ἀνοικτὰ γιὰ τὴν προσθήκη τοῦ Filioque (= καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ) στοῦ Σύμβολο τῆς Πίστεως. Δυστυχῶς στοῦ πλευροῦ τῶν ἀντιπάλων τοῦ Μεθοδίου ἦταν καὶ ὁ ἡγεμόνας Σβατοπλοῦκ. Ὁ ἄξιος χαρακτήρας του, ἡ ἔλληψη ἐνδιαφέροντος γιὰ τὴ σλαβικὴ λειτουργία, οἱ διασυνδέσεις του μὲ τοὺς Φράγκους, ἡ ἀνήθικη ζωὴ του καὶ ἡ κριτικὴ ποὺ ἀσκοῦσε ὁ Μεθόδιος κατὰ τῶν παραβατῶν τῆς ἠθικῆς (ἀκόμη καὶ ὅταν κατεῖχαν ἀξιώματα), ἔκαναν μιστὸ τὸ Μεθόδιο στὸν ἡγεμόνα. Ὁ πρεσβύτερος Ἰωάννης μετέβη στὴ Ρώμη, μὲ σκοπὸ νὰ «ἐνημερώσει» τὸν πάπα καὶ νὰ τὸν συκοφαντήσει. Ὁ πάπας κἄλεσε σὲ ἀπολογία τὸν ἀρχιεπίσκοπο (879). Στὴ Ρώμη τὸ Μεθόδιο συνόδευσεν καὶ ὁ πρεσβύτερος Wiching. Ὁ ἡγεμόνας πίστευε ὅτι ὁ Μεθόδιος θὰ παραμεριζόταν καὶ τὴ θέση του θὰ



Γραμματόσημα τῶν Ἑλληνικῶν Ταχυδρομείων ἀφιερωμένα στοὺς Ἁγίους Κύριλλο καὶ Μεθόδιο



Σειρά γραμματοσήμων τῆς τότε Τσεχοσλοβακίας (1972), πρὸς τιμὴ τῶν δύο μεγάλων ἱεραποστολικῶν μορφῶν

κατελάμβανε ὁ εὐνοούμενός του! Ὁ Μεθόδιος σημείωσε μερικὴ ἐπιτυχία. Ἐπεισε τὸν πάπα ὅτι ἔχει δικαίωμα νὰ τελεῖ τὴ λειτουργία στὴ σλαβικὴ. Σὲ ἐπιστολὴ του πρὸς τὸ Μοραβὸ ἡγεμόνα (880) ὁ πάπας ἐπιβεβαιώνει τὰ δίκαια τοῦ Μεθοδίου ὡς ἀρχιεπίσκοπου Μοραβίας καὶ ἐπιτρέπει νὰ τελεῖται ἡ λειτουργία στὴ σλαβικὴ, συγχρόνως ὅμως διατάσσει τὸ Εὐαγγέλιο πρῶτα νὰ διαβάζεται στὴ λατινικὴ. Ὁ Wiching ὡς ἀνταμοιβὴ γιὰ τὸ σκοτεινὸ ρόλο ποὺ ἔπαιξε ἔλαβε τὴν ἐπισκοπὴ τῆς Νίτρας. Ἐπιστρέφοντας στὴ Μοραβία πρὶν ἀπὸ τὸ Μεθόδιο νόθευσε τὰ ἔγγραφα καὶ δυσφήμησε τὸν ἀρχιεπίσκοπό του. Ὁ Μεθόδιος διαμαρτυρήθηκε στὸν πάπα καὶ ὁ πάπας μὲ νέα ἐπιστολὴ του ἔδωσε ἐξηγήσεις (881)²⁹.

28. Βίος Μεθοδίου 10-11, σσ. 204-205.

29. Βλ. σχετικὰ Α. - ΑΙΜ. ΤΑΧΙΑΟΥ, *Κύριλλος καὶ Μεθόδιος*, Θεσσαλονίκη 1992, σσ. 158-160.

6. Ἡ κοίμηση τοῦ Μεθοδίου καὶ ἡ τύχη τοῦ ἔργου τῶν δύο ἁγίων ἀδελφῶν.

Πρὶν ἀπὸ τὸ θάνατό του ὁ Μεθόδιος ἔδειξε καὶ τίς μεταφραστικὲς του ἰκανότητες ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ στὴν παλαιосλαβική καὶ ἀπέδειξε περίτρανα ὅτι κακῶς ὀρισμένοι ἱστορικοὶ τὸν τοποθετοῦν ὑπὸ τὴν σκιά τοῦ Κυρίλλου. Μέσα σὲ ἑπτὰ μὲ ὀκτῶ μῆνες (ἀπὸ τὸ Μάρτιο ὡς τὴν 26η Ὀκτωβρίου), μὲ τὴ βοήθεια δύο μαθητῶν του ἱερέων ταχυγράφων μετέφρασε ὁλόκληρη τὴν Ἀγία Γραφή, Παλαιά καὶ Καινὴ Διαθήκη, μὲ ἐξαιρέση τὸ βιβλίον τῶν Μακκαβαίων. Ἐπίσης τότε μετέφρασε καὶ τὸ *Νομοκάνονα* (τὴ *Συναγωγή εἰς 50 τίτλους* τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννου τοῦ Σχολαστικοῦ) καὶ τὸ *Βιβλίον τῶν Πατέρων* (πιθανότατα κάποιο Πατερικόν)³⁰.



Τμῆμα μνημείου τῶν δύο ἀδελφῶν ποὺ βρίσκεται στὸ Κίεβο τῆς Οὐκρανίας

30. *Βίος Μεθοδίου* 15, σσ. 209, 255-259 (σχόλια).

31. *Βίος Μεθοδίου* 15, σ. 209.

32. *Βίος Κλήμεντος* 34, σ. 174. Α. - ΑΙΜ. ΤΑΧΙΑΟΥ, *Κυρίλλος καὶ Μεθόδιος*, σσ. 165-167.

Ἐν τῷ μεταξύ ὁ Wiching μὲ συκοφαντίες, συνωμοσίες, παραχαράξεις ἐγγράφων εἶχε κατορθώσει νὰ ὑποσκάψει τὸ κύρος τοῦ Μεθοδίου. Καὶ μετὰ τὴν κοίμηση τοῦ μεγάλου ἱεραποστόλου (6 Ἀπριλίου τοῦ 885)³¹ ἐπέτυχε νὰ παραμερίσει τὸ Γοράσδο, μαθητὴ καὶ διάδοχο τοῦ Μεθοδίου, καὶ νὰ καταλάβει τὸν ἀρχιεπισκοπικὸ θρόνο. Ἀπὸ ἐκεῖ καὶ πέρα ὁ δρόμος γιὰ τὴν ἀπομάκρυνση τῶν μαθητῶν τοῦ Μεθοδίου καὶ τῶν σλαβικῶν μεταφράσεων ἀπὸ τὴ Μεγάλη Μοραβία ἦταν ζήτημα χρόνου. Ὁ πάπας Στέφανος ὁ Ε΄ (885-891) τάχθηκε σὲ πλεονέκτημα τοῦ Wiching, ἀνέθεσε σ' αὐτὸν τὴ διαποίμανση τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, διέταξε τὸ Γοράσδο νὰ μεταβεῖ στὴ Ρώμη γιὰ νὰ ἀπολογηθεῖ καὶ ἀπαγόρευσε τὴ χρῆση τῆς σλαβικῆς ὡς λειτουργικῆς γλώσσας. Ὁ ἡγεμόνας τῆς Μοραβίας Σβατοπλόουκ παρέδωσε τὴν Ἐκκλησία τῆς χώρας στὰ χεῖρα τῶν Φράγκων. Τότε οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Wiching, μὲ τὴ βοήθεια τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν, ἐξαπέλυσαν φοβερό καὶ ἀνελέητο διωγμὸ ἐναντίον τῶν μαθητῶν καὶ ὀπαδῶν τοῦ Μεθοδίου. Τοὺς βασάνισαν, τοὺς ἄρπαξαν ὅ,τι πολῦτιμο εἶχαν, τοὺς ἔσερναν γυμνοὺς πάνω στὰ ἀγκάθια. Οἱ νεώτεροι διάκονοι καὶ πρεσβύτεροι κατέληξαν ὡς δοῦλοι στὰ παζάρια τῶν Ἑβραίων³². Οἱ σημαντικότεροι μαθητὲς τοῦ Μεθοδίου (Γοράσδος, Κλήμης, Λαυρέντιος, Ναούμ, Ἀγγελῆριος), ποὺ εἶχαν καὶ τὴν ιδιότητα τοῦ διδασκάλου, εἶχαν καὶ ἰδιαίτερη ἀντιμετώπιση ἀπὸ τοὺς διώκτες τους. Τοὺς ἔκλεισαν στὴ φυλακὴ καὶ τοὺς κρατοῦσαν σὲ αὐστηρὴ ἀπομόνωση. Στὴν ἀρχὴ τοῦ χειμῶνα τῶν ἐτῶν 885-886 μὲ τὴ συνοδεία Φράγκων στρατιωτῶν ὁδηγήθηκαν μακριὰ ἀπὸ τὴν πόλη πρὸς τὴν κατεύθυνση τοῦ Δουνάβεως ποταμοῦ. Ἦταν ἐλεύθεροι, ἀλλὰ πεινασμένοι καὶ γυμνοί, γιατί οἱ στρατιῶτες τοὺς εἶχαν ἀφαιρέσει τὰ ροῦχα τους. Ἦταν φανερό ὅτι δέν μπορούσαν νὰ συνεχίσουν τὴν πορεία τους, ἂν προηγουμένως δέν ἐξασφάλιζαν τροφή καὶ ρουχισμό. Σκορπίστηκαν λοιπὸν πρὸς ὅλες τίς κατευθύνσεις, γιὰ νὰ ἐξασφαλίσουν σὲ πρῶτο στάδιο τὴν ἐπιβίωσή τους. Ὁλοὶ τους εἶχαν τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ εὑρίσκαν ἀσφαλὲς ἄσυλο στὴ χριστιανικὴ ἤδη Βουλγαρία. Ὁ συγγραφέας

τοῦ Βίου τοῦ ἀγίου Κλήμεντος Ἀχρίδος γράφει ὅτι αὐτοί:

*Βουλγαρίαν ἐπόθουν,
Βουλγαρίαν περιενόουν,
Βουλγαρίαν τούτοις
δοῦναι ἄνεσιν ἐπηλπίζετο.*

Ὁ Κλήμης, ὁ Ναοῦμ καί ὁ Ἀγγελῆριος συγκρότησαν μία ὁμάδα, βάδισαν πρὸς τὸ Δούναβη καί πέρασαν μὲ σχεδία στὴν ἀπέναντι ὄχθη, στὰ Βελιγράδα. Ὁ στρατιωτικὸς διοικητὴς τῆς πόλεως ἀντιλήφθηκε ὅτι οἱ ἀπρόσμενοι μετανάστες του θὰ ἦταν πολῦτοι μοι παράγοντες στὸν ἐκχριστιανισμό τῆς Βουλγαρίας, πού βρισκόταν τότε σὲ ἐξέλιξη, καθὼς καί στὴ λειτουργία τῆς Ἐκκλησίας τῆς χώρας.

Γι' αὐτὸ καί ἔσπευσε νὰ τοὺς στείλῃ ὡς δῶρο στὸν ἡγεμόνα τῶν Βουλγάρων Βόριδα. Ὁ τελευταῖος ἐξασφάλισε ἄριστες προϋποθέσεις στοὺς μαθητὲς τοῦ Μεθοδίου, γιὰ νὰ μπορέσουν αὐτοὶ ἀπερίσπαστοι νὰ ἀφοσιωθοῦν στὸ ἱεραποστολικό, διδακτικό, μεταφραστικό, συγγραφικό καί διοικητικό ἔργο τους³³. Καί πράγματι οἱ Κλήμης καί Ναοῦμ δὲν διέψευσαν τίς προσδοκίες τοῦ ἡγεμόνα³⁴.

Τὸ ἀνωτέρω παράδειγμα τῶν τριῶν μαθητῶν τῶν δύο ἀγίων ἀδελφῶν δείχνει ὅτι ἡ θεία Πρόνοια εἶχε ἐτοιμάσει πιά τὸ καταφύγιο γιὰ τοὺς καταδιωγμένους ἀπὸ τὴ Μοραβία μαθητὲς καί τίς σλαβικές μεταφράσεις (ὅσες μπόρεσαν νὰ περισώσουν ἀπὸ τὴν καταστροφικὴ μανία τῶν διωκτῶν τους). Ἦταν ἡ Βουλγα-



*Γλυπτό μὲ ὁλόσωμες
παραστάσεις τῶν ἀγίων
Κυρίλλου καί Μεθοδίου
στὸ Βελιγράδι*

ρία τοῦ Βόριδος, ἡ νεοφώτιστη Σερβία καί ἀργότερα ἡ ἀγία Ρωσία. Ἡ σλαβικὴ γλῶσσα ὄχι μόνον διασώθηκε, ἀλλὰ καί ἀναπτύχθηκε καί ἔγινε ἀκατανίκητο ὄπλο τῆς σλαβικῆς Ὁρθοδοξίας καί τοῦ σλαβικοῦ πολιτισμοῦ, τὰ θεμέλια τοῦ ὁποῖου ἔθεσαν οἱ δύο βυζαντινοὶ ἱεραπόστολοι ἀπὸ τὴν ἐλληνικὴ Θεσσαλονίκη. Τὸ φιλελεύθερο πνεῦμα τῆς Ὁρθόδοξης Ἀνατολῆς ἔδωσε τὴ μάχη καί νίκησε τὴ δυσκαμψία τῆς Δύσεως. Κάθε λαὸς ἔχει τὸ ἀναφαίρετο δικαίωμα νὰ ὑμνεῖ τὸ Θεὸ στὴ μητρικὴ του γλῶσσα. Ἡ πρακτικὴ αὐτὴ, ἐφαρμοζόμενη στὸν ἱεραποστολικὸ χῶρο τῶν δύο ἀδελφῶν (Κεντρικὴ Εὐρώπη) καί μάλιστα ὑπὸ ξένη ἐκκλησιαστικὴ δικαιοδοσία, ἦταν ἐπαναστατικὴ ὄχι μόνον τότε, ἀλλὰ μέχρι καί πρὶν ἀπὸ μερικὰ χρόνια.

Ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία μόλις ὕστερα ἀπὸ χίλια περίπου χρόνια ἀπὸ τότε ἀποφάσισε νὰ ἐπιτρέψῃ σ' ὅλους τοὺς λαοὺς νὰ παραμερίσουν τὴν ἀκατανόητη γι' αὐτοὺς λατινικὴ καί νὰ ὑψώσουν φωνὴ εὐχαριστίας πρὸς τὸ Θεὸ στὴ μητρικὴ τους γλῶσσα.

Ὁπωσδήποτε, οἱ ἅγιοι Ἀδελφοὶ ἄφησαν στοὺς Σλάβους κοινὴ κληρονομιά, τὴν παιδοσλαβικὴ γλῶσσα, ὡς κοινὴ λειτουργικὴ γλῶσσα. Ἀλλὰ καί μέρος τῶν μεταφράσεων τοὺς ὑπῆρξε κοινὴ κληρονομιά τῶν Σλάβων, ἀφοῦ



*Μνημεῖο τῶν Θεσσαλονικέων
ἀδελφῶν στὴν Πράγα*

33. *Βίος Κλήμεντος* 35-52, σσ. 174-178.

34. Εἰδικότερα γιὰ τὸν ἅγιο Κλήμη βλ. D. OBOLENSKY, *Ἐξὶ βυζαντινῆς προσωπογραφίας*, μτφρ. Πόπη Πούγιουρου - Ἀγγελὴ Νικολάου - Κονναρῆ, Ἐρμῆς, Ἀθήνα 1998, σσ. 13-52.



Φορητή εικόνα με θέμα τήν παράδοση από τούς Ἁγίους τοῦ ἀλφαβηταρίου στούς Σλάβους

μετά τήν κατάρρευση τοῦ ἱεραποστολικοῦ τους ἔργου στή Μεγάλη Μοραβία οἱ μεταφράσεις τους βρῆκαν φιλόξενο ἔδαφος στή χερσόνησο τοῦ Αἴμου (Βουλγαρία, Κροατία, Σερβία) καί στή συνέχεια, ὅταν διαδόθηκε ὁ Χριστιανισμός στή Ρωσία, μεταφέρθηκαν ἐπί ρωσικοῦ ἐδάφους.

Ἡ ἀνωτέρω κοινή κληρονομιά τῶν Σλάβων δέν ἔμελλε νά ἐπιβιώσει γιά μεγάλο χρονικό διάστημα. Στήν ἐξέλιξη αὐτή σημαντικό ρόλο διαδραμάτισε ἡ συγκρότηση σλαβικῶν κρατῶν (Βουλγαρίας, Ρωσίας, Σερβίας, Πολωνίας κ.ἄ.). Ἔτσι ἔχουμε μιά προοδευτική διαφοροποίηση τῆς παλαιοσλαβικῆς γλώσσας στά ἐπί μέρους σλαβικά κράτη. Καί μπο-

ροῦμε νά κάνουμε λόγο γιά παλαιοβουλγαρική, παλαιοσερβική, παλαιορωσική, μοραβική, παννονική κ.ἄ. Οἱ διαφοροποιήσεις στή γλώσσα στήν ἀρχή ἦταν ἀνεπαίσθητες ἀλλὰ μέ τό πέρασμα τοῦ χρόνου ἔλαβαν τεράστιες διαστάσεις. Αὐτό συνετέλεσε στή δημιουργία τῶν νεοσλαβικῶν γλωσσῶν, οἱ ὁποῖες ὅπωςδήποτε ἀπέχουν σέ μικρότερο ἢ μεγαλύτερο βαθμό ἡ μία ἀπό τήν ἄλλη.

Οἱ διαφορές αὐτές στίς γλώσσες δέν ἐμποδίζουν ὅλους τούς Σλάβους τῆς Εὐρώπης νά ἀναγνωρίζουν τούς ἁγίους Κύριλλο καί Μεθόδιο ὡς τούς φωτιστές τους, γιατί τούς χάρισαν ἕνα πολύτιμο δῶρο, τόν γραπτό σλαβικό λόγο.

Ἐνθρόνιση τοῦ νέου Μητροπολίτη Ἄκκρας κ. Σάββα

Τὴν 7^η Ἀπριλίου 2013, Κυριακὴ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, στὸν Ἱερό Καθεδρικό Ναό Μεταμορφώσεως τοῦ Κυρίου στήν Ἄκκρα, πραγματοποιήθηκε ἀπό τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Νιγηρίας κ. Ἀλέξανδρο, ἡ ἐνθρόνιση τοῦ νέου Μητροπολίτη Ἄκκρας κ. Σάββα. Ἡ ἐνθρόνιση, σύμφωνα μέ τήν τάξη τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, τελέσθηκε κατά τή διάρκειά τῆς θείας Λειτουργίας.

Στήν τελετή παρέστησαν ὁ τοπικός Διοικητής (Chief), ὁ Πρόξενος τῆς Ἑλλάδας στήν Νιγηρία, ὁ Ἐπίτιμος Πρόξενος τῆς Ἑλλάδας στήν Ἄκκρα, ὁ Ἐπίτιμος Πρόξενος τοῦ Βελγίου, ὁ Γενικός Γραμματέας τοῦ Συμβουλίου Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Γκάνα, ἐκπρόσωποι ἄλλων δογμάτων, πλῆθος ντόπιων χριστιανῶν, πολλοί Ὀρθόδοξοι Ρῶσοι, Ρουμάνοι, Σέρβοι, Λιβανέζοι, Σύριοι, σύσσωμη ἡ Ἑλληνική παροικία, ἀλλὰ καί οἱ ναυτικοί κάποιου διερχόμενου πλοίου πού ἔτυχε νά ἀγκυροβολήσῃ στό λιμάνι τῆς Ἄκκρας.

Στόν προσαγορευτήριο λόγῳ του ὁ Μητροπολίτης Νιγηρίας εἶπε τά ἑξῆς:

«Εὐλαβέστατοι πρεσβύτεροι καί Διάκονοι τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας, Ἐξοχώτατοι ἐκπρόσωποι Διπλωματικῶν Ἀρχῶν, Ἐντιμότατοι ἐκπρόσωποι τῶν ἀρχῶν τῆς Δημοκρατίας, Ἐκπρόσωποι ἄλλων Χριστιανικῶν Ὁμολογιῶν, εὐσεβέστατε λαέ τοῦ Θεοῦ,

Μοῦ προσδίδει ιδιαίτερη τιμή τό γεγονός ὅτι κατά τήν σημαντική αὐτή στιγμή τῆς ἱστορίας τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας πού «παροικεῖ στήν Γκάνα», εὐρίσκομαι ἀνάμεσά σας ἐκπροσωπώντας τόν Σεβαστό Πατέρα μας, τόν Μακαριώτατο Πάπα καί Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρο Β΄ καί τοὺς ἀδελφούς Ὀρθοδόξους Ἐπισκόπους ἀνά τήν Ἀφρικανική Ἠπειρο. Μεταφέρω σέ ὄλους, κληῖρο καί λαό, τήν πατρική ἀγάπη καί εὐλογία τοῦ Πατριάρχου μας, ἀλλὰ καί τόν ἀδελφικό ἀσπασμό τῶν τοπικῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἠπείρου.

Σεβασμιώτατε καί ἀγαπητέ ἀδελφέ Μητροπολίτα Ἄκκρας κ. Σάββα, θά ἤθελα νά μοιρασῶ μαζί σου κάποιες σκέψεις μου μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἐνθρονίσεώς σου στὸν ἀρχιερατικό θρόνο τῆς Ἄκκρας, πού καθρεφτίζει τό θέλημα τοῦ Θεοῦ τόσο γιά τήν τοπική Ἐκκλησία, ὅσο καί γιά ἐσένα προσωπικά.

Ἔρχεσαι στὸν εὐλογημένο τοῦτο τόπο ἀπό μιά

ιδιαίτερα ευαίσθητη και τραυματισμένη περιοχή της Ἀφρικῆς, τήν Ρουάντα και τό Μπουρούντι. Ἀπό ἔθνη χαραγμένα μέ μνήμες ἀγωνίας και πόνου. Ἀπό τόπους ὅπου στά μάτια τῶν ἀνθρώπων καθρεφτίζεται ἀκόμα ὁ τρόμος τῆς πλέον φρικτῆς γενοκτονίας στήν πρόσφατη ἱστορία τῆς Ἀφρικῆς ἀλλά και τοῦ κόσμου ὅλου.

Αὐτοί οἱ ἀνθρώποι πού ἔζησες κοντά τους γιά κάποια χρόνια ἀποτελοῦν τοὺς φύλακες τῆς αὐθεντικῆς μνήμης, ζοῦν γιά νά διηγοῦνται τήν ἱστορία



Ὁ Σεβ. Νιγηρίας κ. Ἀλέξανδρος μέ τόν Σεβ. Ἀκκρας κ. Σάββα κατά τό τελετουργικό τῆς Ἐνθρόνισης

τους ὥστε ἡ ἀλήθεια νά συνεχίζει νά ζεῖ. Δέν πτοήθηκαν, δέν ἠύγισαν κάτω ἀπό τό βάρος τῆς ἱστορίας. Ἀντίθετα ἔγιναν μάρτυρες θάρρους, πίστεως και ἀποδοχῆς τῆς ἀλήθειας τῆς Ἀναστάσεως, μεταμορφώνοντας τόν θάνατο σέ ζωή.

Αὐτή ἡ μεταμόρφωση, αὐτή ἡ διαδικασία, αὐτή ἡ θεραπεία τόσο τῆς συλλογικῆς ὅσο και τῆς προσωπικῆς μνήμης μπορεῖ νά συμβεῖ μόνο ὅταν συνειδητοποιήσουμε τήν ἀλήθεια ὅτι ἡ Ἀνάσταση δέν εἶναι ΜΕΤΑ τόν Σταυρό, ἀλλά ΜΕΣΑ στόν Σταυρό! Στόν Σταυρό Ἐκείνου πού συμφιλίωσε δημιουργία και Δημιουργό. «*Εἰ γάρ ἐχθροὶ ὄντες καταήλαγην τῷ Θεῷ, διά τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῶν μᾶλλον καταήλαγέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ... δι' οὗ νῦν τήν καταήλαγήν ἐλάβομεν*» (Ρωμ. 5:10-11).

Σεβασμιώτατε,

ἀναλαμβάνεις ἐπίσημα τήν ποιμαντορία αὐτῆς τῆς Ἐκκλησίας, αὐτοῦ τοῦ εὐγενοῦς λαοῦ, σήμερα πού ἡ Ἐκκλησία μας προσκυνᾷ τόν Τίμιο Σταυρό, διά τοῦ ὁποῦ ὁ Χριστός κέρδισε γιά μᾶς τήν συμφιλίωσή μας μέ τόν Πατέρα.

Πίσω ἀπό αὐτή τήν «σύμπτωση» γιά κάποιους χωρίς βαθιά πίστη στήν πρόνοια τοῦ Θεοῦ, καλεῖσαι νά διακρίνεις τό κάλεσμα πού ἀπευθύνει σήμερα τόσο σέ σένα ὅσο και σέ ὄλους μας, κληρο και λαό, «*ὁ καταήλαξας ἡμᾶς ἑαυτῷ διά Ἰησοῦ Χριστοῦ και δεδωκώς ἡμῖν τήν διακονίαν τῆς καταήλαγῆς*» (Β' Κορ. 5:18).

Τά τελευταῖα χρόνια βλέπουμε μπροστά μας νά ἀπλώνεται μιά στρατιά ἀνθρώπων βαθιά πληγωμένων. Πληγωμένων ἀπό τήν πολιτική και τίς πολιτικές, τήν οικονομία και τά ἀποτελέσματα τοῦ ἐπιθετικοῦ καπιταλισμοῦ, τήν ἐκμετάλλευση ἀνθρώπων, πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν και φύσεως, τήν θρησκευτική μισαλλοδοξία, τόν ἀθέμιτο και πολλῆς φορῆς βίαιο ἀνταγωνισμό, τίς κάθε εἴδους διακρίσεις, τό ἐλλειμμα δημοκρατίας, τήν ἀπουσία ἀληθινῆς και τίμιης ἡγεσίας, τήν ἀνεργία και τήν ἔλλειψη στοιχειώδους ὑγειονομικῆς περίθαλψης, τόν ἐθνοκεντρισμό και τίς ἐθνοκαθάρσεις, τοὺς πολέμους και τίς γενοκτονίες. Τό κόστος ὅλων αὐτῶν τῶν καταστάσεων εἶναι τεράστιο· καταστροφή τῆς κοινωνικῆς και οικονομικῆς δομῆς τῶν κοινωνιῶν, ἀπώλεια ἀνθρώπων ὑπάρξεων, μέγας ἀριθμός προσφύγων και μετατόπιση πληθυσμῶν, ὀρφάνια. Τραυματικές ἀληθινά ἐμπειρίες, πόνος και θλίψη, κακία, φοβίες, ἕνας πολιτισμός βίας!

Καλεῖσαι, λοιπόν, νά κρατήσεις τό Πνεῦμα ζωντανό. Νά ἐργαστεῖς ἀκούραστα και μέ ὅποιο κόστος, μαζί μέ τόν κληρο και τόν λαό αὐτῆς τῆς χώρας, γιά νά μείνει ζωντανό τό προφητικό κάλεσμα τῆς Ἐκκλησίας μας σήμερα. Νά γίνεις ὄργανο καταήλαγῆς και συμφιλίωσης πού πηγάζει ἀπό τήν βαθιά πίστη στόν Ἰησοῦ Χριστό και πού περνᾷ μέσα ἀπό τήν μετάνοια, προσωπική και συλλογική και τήν συγχωρετικότητα. Καί ὁ Χριστός ἀκούει πρῶτα τήν κραυγή τῶν φτωχῶν και καταπιεσμένων και ἀπεργάζεται Ἐκείνος και πάλη πρῶτος τό μυστήριο τῆς καταήλαγῆς, ἀγκαλιάζοντας πρῶτα τά θύματα τῶν ὁποῦν ἡ ἀνθρωπιά και ἡ ἀξιοπρέπεια ἔχουν κατα-

στραφεῖ, ἀποκαθιστώντας τους στήν ὀλιότητά τους. Μέσα ἀπό αὐτή τήν πορεία ἡ καταλλήλα γίνε-ται ἓνα πέρασμα ἀπό μιά κατάσταση εἰρηνικῆς δι-ευθέτησης πραγμάτων στήν ἀποκατάσταση διαρρη-χθέντων σχέσεων ἀνάμεσα σέ ἀνθρώπους καί ὁμά-δες. Τότε ἐπέρχεται ἡ ἀληθινή θεραπεία, οἱ ἐχθροὶ μποροῦν νά γίνουν φίλοι, οἱ ἀντίπαλοι συνεργάτες. Τότε ὁ Ἰβελὶ μπορεῖ νά ξα-ναπερπατήσει ἄφοβα χέρι μέ χέρι μέ τόν Κάιν.

Εἶθε ὁ λόγος σου νά εἶναι πάντοτε «σκλήρως», ὅπως ἡ νουή τοῦ Πνεύμα-τος στήν ἱστορία. Βοήθησε ἡ παρουσία τῆς Ὁρθόδο-ξης Ἐκκλησίας στή συγκεκρι-κριμένη κοινωνία νά εἶναι πάντοτε προφητικὴ καί πρωτοποριακὴ, ἀσυμβίβασ-τη, καταγγέλουσα πάντο-τε τίς κατεστημένες δομές τῆς ἀδικίας καί τῆς ἐκμετάλ-λευσης, πάντοτε διακο-νουῖσα τὰ πρόσωπα τῶν «ἐλαχίστων ἀδελφῶν». Μὴν λησμονεῖς ὅτι πρέπει νά ξαναγίνουμε «αὐτοὶ πού ἀναστάτωσαν τὴν οἰκουμένην» (Πράξ. 17,6).

Στόν δρόμο αὐτό σέ ὀδηγεῖ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ. Καί ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ δέν ὀδηγεῖ ποτέ κάποιον ἐκεῖ ὅπου δέν θά τόν κρατήσῃ. Δέξου μέ εὐγνωμοσύνη τὸ δῶρο πού ὁ Θεὸς σοῦ χαρίζει σήμε-ρα. Τόν κλῆρο καί τόν λαὸ αὐτῆς τῆς χώρας μαζί μέ τόν Σταυρό τους. «*Λάβε τὴν παρακαταθήκην ταύτην καί φύλα-ξον αὐτήν, ἕως τῆς δευτέρας παρουσίας τοῦ Κυρί-ου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτε παρ' αὐτοῦ μέλλεις ἀπαιτεῖσθαι αὐτήν*» ἐνθυμούμενος πάντοτε ὅτι γιὰ κάθε δῶρο πού δίνει ὁ Θεός, ζητεῖται εὐθύνη καί ἀπολογισμός.

Τὰ ἔτη τῆς ἀρχιερατείας σου νά εἶναι πολλὰ. Ἡ διακονία σου καρποφόρος καί δημιουργικὴ.

Πάντοτε νά εἶσαι γιὰ τοὺς ἀδελφούς σου, κληρι-κούς καί λαϊκούς, τὸ θέλημα τοῦ Πατρός, ὁ Ὑἱὸς Λόγος ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν, ὁ Παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τῆς Ἀληθείας στίς καρδιές τους».

Στόν ἐπιβατήριο λόγο του ὁ νέος Μητροπολίτης Ἰκκρας εἶπε τὰ ἀκόλουθα: «Σεβασμιώτατε Μη-τροπολίτα Νιγηρίας κ. Ἀλέξανδρε, Ἐκπρόσωπε τοῦ

Μακαριωτάτου Πατριάρ-χου Ἀλεξανδρείας καί πά-σης Ἀφρικῆς κ.κ. Θεοδώ-ρου τοῦ Β', Τοπικοὶ Ἰρ-χοντες, Ἐξοχώτατοι Πρό-σβεις καί Ἐντιμότατοι Πρό-ξενοι, Εὐσεβὲς ποιμνιο τῆς ἐν Ἰκκρᾷ Ἱερᾷ Μητρο-πόλεως,

Ἡ Χάρις τοῦ Πανάγα-θου Θεοῦ διὰ τῆς Ἀγίας καί Ἱερᾷ Συνόδου τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξαν-δρείας μέ κατέστησε Μητρο-πολίτη Ἰκκρας, μῖς ἐκ τῶν παλαιότερων Μητρο-πόλεων τοῦ Ἰθρόνου.

Ἡ Ἰστορία τῆς Ἐκκλη-σίας τῶν Ἀλεξανδρέων ἔχουσα τίς ρίζες τῆς στόν Ἀπόστολο καί Εὐαγγελι-στή Μάρκο, ἐπὶ δύο χιλιά-δες καί πλέον ἔτη διαποι-μένει διὰ τῶν Ἐπισκόπων τῆς τοῦ Ὁρθοδόξου Χρι-στιανοῦ τῆς Ἀφρικανικῆς Ἠπείρου, παλαιότερα τοὺς μετανάστες Ἐλλήνες, σήμε-ρα

ὄλους τοὺς ὀρθοδόξους ἰθαγενεῖς καί μετανάστες.

Ἀπὸ σήμε-ρα μέ τίς εὐλογίες τοῦ Πατριάρχου μας καλοῦμαι νά ποιμάνω τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Ἰκκρας, περιλαμβάνουσα τὴν Γκάνα, τὴν Ἀκτὴ Ἐλεφαντοστοῦ, τὴν Μπουρκίνα Φάσο καί τὸ Μάλι.

Σκοπὸς μας εἶναι καί ὁ κατὰ τόν Ἀπόστολο Παῦλο Εὐαγγελισμὸς τῶν Ἐθνῶν. Ἡ Ὁρθόδοξη Ἱε-ραποστολή στήν Ἀφρικὴ ξεκίνησε πρὶν ἀπὸ πενή-ντα μόλις χρόνια ἀποδίδοντας ὁμως πλοῦσιους καρπούς.



Ὁ νέος Μητροπολίτης εὐλογεῖ τοὺς πιστοὺς



Ὁ Σεβ. κ. Σάββας μέ Ὁρθόδοξες κυρίες τῆς Γκάνας

Σήμερα οι Μητροπόλεις και Ἐπισκοπές τοῦ Πατριαρχείου μας καλῶς ὀργανωμένες καί γνωρίζοντας τὰ προβλήματα τῆς Ἀφρικῆς βοηθοῦν μέ τόν καλύτερο τρόπο, διατηρώντας πηλιάδα ἰδρυμάτων καί φροντίζοντας γιά τήν πνευματική πρόοδο τῶν χριστιανῶν.

Μέ τήν ἐγκατάστασή μου στήν Ἱερά αὐτή Μητρόπολη καί ἔχοντας ἐπί δίμηνο ἤδη παραμένει στήν Ἄκκρα γνωρίζω πλῆθον τίς ἀνάγκες καί τίς ἀπαιτούμενες ἐνέργειες, ὥστε ἡ Ἱερά Μητρόπολη νά ἐπαυξήσῃ τό κοινωνικό, ἀνθρωπιστικό, ἱεραποστολικό ἔργο της.

Ὁ δρόμος θά εἶναι μακρὺς καί δύσκολος καί οἱ θυσίες πού θά ἀπαιτηθοῦν πολλῆς, ὅμως ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ εἶναι μαζί μας, ἡ Παναγία Μητέρα ὄλων μας σκέπη, φρουρός καί ὁδηγός θά μᾶς κατευθύνει μέ τόν καλύτερο τρόπο στή μαρτυρία Χριστοῦ στήν Ἀφρικανική γῆ.

Μέ τή βοήθεια καί τή συμπαράσταση τῶν Ὁρθόδοξων Χριστιανῶν ὅλου τοῦ κόσμου, μέ τίς προσευχές τους καί τήν ἠθική καί ὑλική ὑποστήριξή τους, καθημερινά θερίζουμε τοὺς καρπούς πού σπείραμε, ξέρουμε ὅμως ὅλοι ὅτι ὁ θερισμός εἶναι μεγάλος οἱ δὲ ἐργάτες ὀλίγοι γι' αὐτό ζητοῦμε τήν ἐπιείκεια τοῦ ποιμνίου μας, γνωρίζουμε τό πρόβλημα. Κάθε ἱερέας μας ἐξυπηρετεῖ δύο καί πλῆθον ἐνορίες. Θά προσπαθήσουμε κάθε ἐνορία νά ἔχει τόν δικό της ἐφημέριο, θά καταμερίσουμε τίς ἀρμοδιότητες ὥστε ἡ πρόοδος τοῦ ἔργου μας νά εἶναι τάχιστη.

Θερμές εὐχαριστίες θέλω νά ἀπευθύνω σέ ὅλους τοὺς παρευρισκόμενους, ἰδιαίτερες δὲ εὐχαριστίες σέ ὅλους ἐκείνους πού βοήθησαν γιά τήν ὀργάνωση τῆς σημερινῆς ἡμέρας, σέ κληρικούς καί λαϊκοὺς. Ἰδιαίτερες εὐχαριστίες θέλω νά ἀπευθύνω στοὺς ἱεραποστολικούς Συλλόγους καί Ἀδελφότητες Ἑλλάδας, Κύπρου καί Ἀμερικῆς, γιά τήν συνεχῆ συμπαράσταση παρά τίς δύσκολες στιγμές πού περνοῦν οἱ πατρίδες μας, ἀλλὰ καί ὅλους ἐκείνους

πού μέ κάθε τρόπο στηρίζουν τό ἔργο μας.

Εὐχαριστῶ θερμὰ τόν Μακαριώτατο Πατριάρχη μας καί τήν Σύνοδο, πού μέ ἐξέλεξαν Μητροπολίτη Ἄκκρας. Τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Νιγηρίας κ. Ἀλέξανδρο γιά τήν παρουσία του ὡς Ἐκπροσώπου τοῦ Πατριάρχη μας, τοὺς προκατόχους μου Μητροπολίτες, τοὺς ἀειμνήστους Εὐστάθιο, Πέτρο (μετέπειτα Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας), καί Εἰρηναῖο, ὁ ὁποῖος εἶναι καί ὁ βασικός θεμελιωτής τῆς ἱεραποστολῆς στή Γκάνα καί γενικά στή Δυτική Ἀφρική. Ἐπίσης τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες Ἀντιόνης κ. Παντελεήμονα, Ἰωαννουπόλεως κ. Δαμασκηνό καί Γουινέας κ. Γεώργιο γιά τό ἔργο τό ὁποῖο ἄφησαν καί τό ὁποῖο καλοῦμαι νά ἐπαυξήσω. Τοὺς ἱερεῖς γιά τόν ἀγῶνα τόν ὁποῖο κάνουν, ὥστε νά ἐξυπηρετηθοῦν ὅλες οἱ ἐνορίες τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καί εἰδικὰ τοὺς κληρικούς πού ἐργάζονται μαζί μου στά γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἔργο δύσκολο καί ἐπίπονο.

Τέλος ζητῶ ἀπό ὅλους σας νά προσεύχεστε γιά τήν πρόοδο τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου στήν Ἱερά Μητρόπολή μας. Ἡ Χάρις τοῦ Παναγάρχου Θεοῦ νά εἶναι μαζί μέ ὅλους σας».

Ἐκ μέρους τῶν κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἄκκρας προσφώνησε τό νέο Μητροπολίτη ὁ Γενικός Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος π. Ἰωσήφ Κουάμε Λάμπη. Χαιρετισμούς ἀπηύθυναν, ἐπίσης, ὁ Γενικός Γραμματέας τοῦ Συμβουλίου Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν, ὁ Πρόξενος τῆς Ἑλλάδας στή Νιγηρία καί ὁ Ἐπίτιμος Πρόξενος τῆς Ἑλλάδας στήν Γκάνα.

Μετά τό πέρας τῆς τελετῆς παρατέθηκε κοινὸ γεῦμα στοὺς χώρους τῆς Μητροπόλεως μέ νησισίμα τοπικά ἀφρικανικά φαγητά, ἐνῶ οἱ μαθητὲς τῶν ἐκπαιδευτηρίων καί τῶν κατηχητικῶν σχολείων τῆς Μητροπόλεως παρουσίασαν ἐορταστικὸ πρόγραμμα.

Ἀπὸ τὴν Ἱερά Μητρόπολη Ἄκκρας



Δηλώσεις τοῦ Μητροπολίτη Ἄκκρας στά τοπικά μέσα ἐνημέρωσης

Χειροτονία Νιγηριανού διακόνου



Τήν Ε΄ Κυριακή τῶν Νηστειῶν, ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποία ἡ Ἐκκλησία μας ἑορτάζει τὴν ἱερά μνήμη τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας, προστέθηκε στοῦ δυναμικοῦ τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας τῆς Νιγηρίας ἕνας νέος ταλαντούχος κληρικός. Πρόκειται γιὰ τὸν διάκονο π. Ἄνδρέα, τὸν ὁποῖο χειροτόνησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Νιγηρίας κ. Ἀλέξανδρος στὸν Ἱερό Καθεδρικό Ναό τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου στό Λάγκος.

Ὁ νέος διάκονος εἶναι ἔγγαμος, πατέρας δύο παιδιῶν καί συντηρεῖται ἀπὸ τὴν προσωπικὴ του ἐργασία. Προέρχεται ἀπὸ μιὰ ἰδιαίτερα εὐαίσθητη καί ἀντιφατικὴ περιοχὴ τῆς χώρας, τὴν Πολιτεία Δέλτα, τὸ πλεόν πλούσιο κομμάτι τῆς Νιγηρίας, μέ χαρακτηριστικὸ γνῶρισμα ὄχι μόνο τὴν ὑπαρξὴ πετρελαιοῦν ἀλλὰ καί διαφόρων κοινωνικῶν, οικονομικῶν καί πολιτικῶν ἀνισοτήτων.

Προσφωνῶντας ὁ Σεβασμιώτατος τὸν εἰσερχόμενον στὸν πρῶτο βαθμὸ τῆς Ἱερωσύνης, τοῦ ἐπισήμανε ὅτι καλεῖται νὰ δώσει μέ ὁποιοδήποτε κόστος τὴ μαρτυρία τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ μέσα σέ ἕνα ἀντικειμενικὰ δύσκολο, ἰδιόμορφο καί ἐξαιρετικὰ πειρασμικὸ περιβάλλον, ὅπου ἡ συστράτευση μέ τοὺς ἀδύναμους ἀδελφούς δέν εἶναι διαπραγματεύσιμη ἐπιλογή ἀλλὰ μονόδρομος. Ὁ ἀγώνας γιὰ τίς καθημερινές ἀνάγκες τῶν ἀδυνάμων, γιὰ δημοκρατία, ἰσονομία, δικαίωμα στὴν ἐκπαίδευση καί τὴν υἰεία, εἶναι ζήτημα καθαρὰ πνευματικὸ, εἶναι ἀδιαπραγμάτευτος καί συνεχὴς ἀγώνας γιὰ τὴ φανέρωση τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ στό ἐδῶ καί τώρα. Τοῦ σύνεστησε νὰ δώσει σθεναρά καί μέ χριστιανικὸ θάρρος τὴ μάχη ἐνάντια στὸν μεγάλο πειρασμὸ πού ἐλλοχεύει στὴν Ἐκκλησία, αὐτὸν τοῦ χρήματος καί τῆς ἐξουσίας. Τὸν παρότρυνε, ἐπίσης, νὰ ἔχει μιὰ σωστὴ καί ἰσορροπημένη οικογενειακὴ ζωὴ, χαιρόμενος κάθε στιγμή γιὰ τὸ πολύτιμο δῶρο πού ὁ Κύριος τοῦ χάρισε, τὸν ἔγγαμο βίον, ὁ ὁποῖος εἶναι κήρυγμα καί πρόκληση πνευματικοῦ ἀγῶνα.

Μετά τὴ θεία Λειτουργία ἀκολούθησε κοινὴ τράπεζα ἀγάπης στίς ἐγκαταστάσεις τοῦ Ἱουχαστηρίου τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, στὴν ὁποία παρεκάθησαν ὁ Σεβ. κ. Ἀλέξανδρος, ὁ νέος διάκονος π. Ἄνδρέας, οἱ ἱερεῖς καί οἱ καθηγητές τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς τῆς Μητροπόλεως Νιγηρίας. Ὁ νεοχειροτονηθεὶς θὰ ὑπηρετῆσει στὸν Ἱερό Ναὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, στὴν κωμόπολη Oyede τῆς Πολιτείας Δέλτα.

Ἀπὸ τὴν Ἱερά Μητρόπολη Νιγηρίας



Ὁ π. Ἄνδρέας ἀπευθυνόμενος στὸν Ἐπίσκοπό του καί τὸ ἐκκλησίασμα



Ὁ διάκονος εἰσελθὼν πλεόν στά «Ἁγια τῶν Ἁγίων», συστέλλει τὰ Τίμια Δῶρα

ΚΟΝΤΑ ΣΤΟΥΣ ΠΙΣΤΟΥΣ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΓΟΥΙΝΕΑΣ



Κεραποστολική επίσκεψη στην πόλη Κίντια, η οποία βρίσκεται στην ένδοχώρα και σε απόσταση 135 χιλιομέτρων από την πρωτεύουσα Κονακρύ της Δημοκρατίας της Γουινέας, πραγματοποίησε κατά τη διάρκεια ποιμαντικής περιόδου του ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γουινέας κ. Γεώργιος. Ἄφου τέλησε τή θεία Λειτουργία σέ ιδιωτικό χώρο, τόν ὁποῖο παραχώρησε οικογένεια εὐσεβῶν ντόπιων κατηχουμένων, εἶχε τήν εὐκαιρία νά ἐπισκεφθεῖ καί νά ἐπιβλέψει τίς ἐργασίες ἀνέγερσης τῆς Τεχνικῆς Σχολῆς, πού θά λειτουργήσῃ μέ εὐθύνη τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας.

Κατόπιν προσωπικῆς ἐπιθυμίας τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεοδώρου Β΄, στήν Τεχνική Σχολή θά διδάσκονται, ὡς ἐπί τό πλεῖστον, μαθήματα ἀρτοποιίας. Στίς ἐγκαταστάσεις τῆς Σχολῆς, ἐπίσης, προβλέπεται ἡ κατασκευή καί λειτουργία ἐπαγγελματικοῦ φούρνου, ἔτσι ὥστε ἐκτός τῆς πρακτικῆς ἐξάσκησης, οἱ σπουδαστές νά ἐτοιμάζουν καθημερινά ψωμί πού θά διανέμεται πρός ὄφελος τῆς τοπικῆς κοινωνίας.

Ὁ Σεβασμιώτατος ἐπέβληψε καί τήν πρόοδο τῶν ἐργασιῶν γιά τή διάνοιξη τριῶν γεωτρήσεων, τίς ὁποῖες προσφέρει ἡ Ἐκκλησία μέ σκοπό τήν ἀντιληψη καί παροχή πόσιμου νεροῦ στά περίχωρα

Ὁ Σεβ. κ. Γεώργιος μέ τόν π. Θεμιστοκλή Ἀδαμόπουλο, συνεργάτες καί ντόπιους πιστούς



*Οι εγκαταστάσεις της ανεγειρόμενης
Τεχνικής Σχολής στην πόλη Κίντια*

της πόλης. Έπισκέφθηκε, επίσης, τοπικά σχολικά συγκροτήματα και διένειμε στους μαθητές γραφική ύλη και γλυκίσματα. Σέ συνάντηση πού είχε μέ τό προεδρείο τοῦ συλλόγου τῶν φοιτητῶν τοῦ τοπικοῦ Πανεπιστημίου, ἐνημερώθηκε γιά τίς ἀνάγκες καί ἐλλείψεις τους, πού ἐστιάζονται κυρίως στή δημιουργία δανειστικῆς βιβλιοθήκης καί στή δυνατότητα πρόσβασης στό διαδίκτυο. Στους φοιτητές διανεμήθηκε χρήσιμη γραφική ὕλη καί τοὺς παραδόθηκαν μπάλες ποδοσφαίρου, εὐγενική χορηγία τοῦ ΟΠΑΠ, προκειμένου νά καλυφθοῦν οἱ ἀνάγκες τῶν φοιτητικῶν ἀθλητικῶν ὁμάδων.

Τέλος ἐπισκέφθηκε τόν χώρο ὅπου βρίσκεται σταθμευμένο πλεωφορεῖο πενήντα θέσεων, τό ὁποῖο πρόσφερε ἡ ἀγάπη καί τό ἱεραποστολικό ἐνδιαφέρον πιστῶν ἀπό τήν Ἑλλάδα καί συζήτησε μέ τοπικούς παράγοντες γιά τόν τρόπο πού θά μπορούσε νά χρησιμοποιηθεῖ, ὥστε νά ἐξυπηρετηθοῦν καλύτερα οἱ συγκοινωνιακές ἀνάγκες τῆς τοπικῆς κοινωρίας.

* * *

Ἄργά τό βράδυ τῆς Κυριακῆς 26^{ns} Μαΐου ἐ.ξ., ὁ Σεβασμιώτατος, ἀναχώρησε ἀπό τό Κο-

νακρύ μέ προορισμό τήν Σιέρρα Λεόνε, στήν ὁποία ἔφτασε τό ἀπόγευμα τῆς ἐπόμενης ἡμέρας. Στήν πρωτεύουσα Freetown τόν ὑποδέχθηκε ὁ ὑπεύθυνος τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου στήν πολὺπαθη Σιέρρα Λεόνε, ὁ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης π. Θεμιστοκλῆς Ἀδαμόπουλος, οἱ κληρικοί καί οἱ ἐθελόντριες ἐκπαιδευτικοί ἀπό τήν Αὐστραλία Μαρία Ἀδαμοπούλου καί Ἑλένη Ἀντωνίου.

Τό πρωί τῆς Τρίτης 28^{ns} Μαΐου, συνοδευόμενος ἀπό τόν π. Θεμιστοκλή καί τοὺς ντόπιους ἱερεῖς, ἐπισκέφθηκε τό ἱεραποστολικό Κέντρο τοῦ Ἁγίου Μωσσεῦς τοῦ Αἰθίοπος στήν περιοχή Waterloo, τό ὁποῖο περιλαμβάνει τόν Ἱερό Ναό τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, Πρεσβυτέριο, Δημοτικό Σχολεῖο, Κλινική καί ἐργαστήριο κατασκευῆς τεχνιτῶν μελῶν γιά τά θύματα τοῦ ἐμφυλίου πολέμου καί τά καταλήματα φιλοξενίας τῶν ἀκρωτηριασμένων ἀπό τίς νάρκες παιδιῶν.

Ἐντός τοῦ Ναοῦ τά μικρά παιδιά τοῦ Δημοτικοῦ Σχολεῖου ἀπήγγειλαν ποιήματα καί τραγούδησαν, ἐνῶ ὁ Σεβ. κ. Γεώργιος τά εὐλόγησε καί τοὺς ἀπνύθυσε λόγια ἀγάπης καί πατρικές συμ-



*Μικροί μαθητές ὑποδέχονται μέ θερμές ἐκδηλώσεις
τόν Μητροπολίτη τους*

βουλές. Στή συνέχεια κατέθεσε τόν θεμέλιο λίθο γιά τήν ανέγερση Γυμνασίου.

Τό απόγευμα επισκέφθηκε τήν Ὁρθόδοξη Παιδαγωγική Ἀκαδημία, πού λειτουργεῖ ὑπό τήν ἐπίβλεψη καί εὐθύνη τοῦ π. Θεμιστοκλή, ἡ ὁποία βρίσκεται δίπλα ἀπό τίς κεντρικές ἐγκαταστάσεις τοῦ Ἱεραποστολικοῦ Κέντρου στήν περιοχή Tower Hills. Ὁ Σεβασμιώτατος ξεναγήθηκε καί ἐνημερώθηκε ἀναλυτικά ἀπό τόν π. Θεμιστοκλή καί τίς δύο ἐξ Αὐστραλίας ἐθελόντριες, γιά τό ἔργο πού ἐπιτελεῖται καί ἐξέφρασε τόν θαυμασμό του γιά τήν πλούσια βιβλιοθήκη, τό ἐργαστήριο ἐκμάθησης ἠλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν, ἐνῶ τοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία νά συνομιλήσει μέ τοὺς σπουδαστές.

Ἀργά τό απόγευμα χοροστάτησε στόν Ἑσπερινό γιά τήν ἑορτή τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, στόν Ἱερό Ναό τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης, πού βρίσκεται δίπλα στήν Παιδαγωγική Ἀκαδημία καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο στό πολυπληθές ἐκκλησίασμα, τό ὁποῖο ἀπάρτιζαν ὡς ἐπί τό πλεῖστον οἱ φοιτητές καί οἱ φοιτήτριες τῆς Ἀκαδημίας.

Κατά τή διάρκεια τῆς θείας Λειτουργίας γιά τήν



Ἀπό τή χειροτονία τοῦ νέου Διακόνου π. Βάιου



Συνάντηση μέ τοὺς φοιτητές τῆς Ὁρθόδοξης Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας

ἑορτή τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, πού ἔγινε στόν Καθεδρικό Ναό τῶν Ἁγίων Ἐλευθερίου καί Γεωργίου Freetown, ὁ Μητροπολίτης κ. Γεώργιος χειροτόνησε εἰς Πρεσβύτερο τόν Διάκονο π. Βάιο Hancile, Διάκονο τόν Ὑποδιάκονο Ἰακώβου καί χειροθέτησε εἰς Πρωτοπρεσβύτερο τόν π. Ἐλευθέριο Edmonson, τόν ὁποῖο καί διόρισε Προϊστάμενο τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ.

Ἐπίσης τέλεσε ἀγιασμό γιά τήν ἔναρξη τοῦ νέου τριμήνου τῆς σχολικῆς χρονιάς, στόν ὁποῖο παρέστησαν οἱ ἐκπαιδευτικοί καί οἱ μαθητές τῶν Ὁρθόδοξων σχολείων (Δημοτικό - Γυμνάσιο) πού βρίσκονται παραπλευρῶς τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ, τά ὁποῖα ἐγκαινίασε ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πάπας καί Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρος, κατά τήν ποιμαντική του περιοδεία στή Σιέρρα Λεόνε τόν Φεβρουάριο 2012.

Στή συνέχεια ἔλαβε χώρα ἡ σύναξη τῶν κληρικῶν, ὅπου ὁ Σεβασμιώτατος εἶχε τήν εὐκαιρία νά συναντηθεῖ μέ ὄλους τοὺς ἱερεῖς καί νά τοὺς δώσει κατάλληλες πατρικές συμβουλές.

Ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Γουινέας

Νέος ιερέας στίς Φιλιππίνες

Στά τέλη τοῦ περασμένου Μαρτίου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Χόνγκ Κόνγκ καί Ἑνωμένης Ἀνατολῆς κ. Νεκτάριος πραγματοποίησε ποιμαντική - ιεραποστολική επίσκεψη στίς Φιλιππίνες. Στίς 24 Μαρτίου, κατά τήν ἑορτή τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, προέστη τῆς θείας Λειτουργίας στόν Ἱερό Καθεδρικό Ναό τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου στό Παρανάκε τῆς πρωτεύουσας Μανίλα, κατά τή διάρκεια τῆς ὁποίας χειροτόνησε εἰς Διάκονο τόν ιεραποστολικῶς ἐργαζόμενο καί Ἀναγνώστη τῆς Ἐκκλησίας κ. Γρηγόριο Λατόγια.

Τήν ἐπομένη, ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ὁ Σεβασμιώτατος προεξῆρχε τῆς θείας Λειτουργίας στόν πανηγυρίζοντα ὁμώνυμο Καθεδρικό Ναό, ὅπου τέλεσε τήν εἰς Πρεσβύτερο χειροτονία τοῦ π. Γρηγορίου. Στήν Εὐχαριστία συμμετείχαν ὁ Ἱεροκήρυκας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καί Λεβαδείας, Ἀρχιμανδρίτης π. Βασίλειος Ἀθανασόπουλος καί ἐκ μέρους τοῦ ντόπιου κλήρου ὁ Ἀρχιμανδρίτης π. Φιλήμων Κάστρο καί ὁ Πρεσβύτερος π. Ἰάκωβος Ντορονέλλα.

Μετά τή θεία Λειτουργία, στόν προαύλιο χώρο τοῦ Ναοῦ, δόθηκε σεμνή ἑορταστική δεξίωση μέ ὄλους τοὺς πιστούς, οἱ ὁποῖοι προσῆλθαν προκειμένου νά τιμήσουν τό πάνσεπτο πρόσωπο τῆς Παναγίας, ἀλλά καί νά προσευχηθοῦν στό Ἱερό μυστήριό τῆς χειροτονίας τοῦ νέου πρεσβυτέρου.

Τό Σάββατο 30 Μαρτίου ὁ νεοχειροτονηθείς Πρεσβύτερος μέ τόν π. Φιλήμονα ἐπισκέφθηκαν τή νέα Ὁρθόδοξη Κοινότητα τοῦ Πασάι Σίτυ στίς Φιλιππίνες καί ἀφοῦ τέλεσαν τήν Ἀκολουθία τοῦ Τρισαγίου γιά τήν ἀνάπαυση τῶν κεκοιμημένων ἀδελφῶν μας, συνέχισαν τό ἔργο τῆς κατηχήσεως στοὺς νεόφυτους πιστούς τῆς Κοινότητας. Στό Πασάι Σίτυ δέν ὑπάρχει κτισμένος ναός καί ὅλες οἱ ἱατρειακές ἀνάγκες ἐξυπηρετοῦνται στήν κατοικία ἑνός ἐκ τῶν Ὁρθοδόξων πιστῶν.

Ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Χόνγκ Κόνγκ



Στιγμιότυπο τῆς χειροτονίας τοῦ π. Γρηγορίου



Ὁ νεοχειροτονηθείς Πρεσβύτερος διανέμει τό Ἀντίδωρο



Ὁ π. Γρηγόριος μέ τόν π. Φιλήμονα, τελοῦν Τρισάγιο γιά τοὺς κεκοιμημένους στό Πασάι

Ἡ Ἐνθρόνιση τοῦ πρώτου Ἐπισκόπου Μπραζαβίλ καί Γκαμπόν κ. Παντελεήμονα



Ὁ ντόπιος κληρικός προσάγει τόν Ἐπίσκοπό του κατά τήν τελετή τῆς Ἐνθρόνισης

Τήν Κυριακή 14^η Ἀπριλίου 2013, πραγματοποιήθηκε στόν Ἱερό Καθεδρικό Ναό τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τῆς πόλεως Pointe Noire τοῦ Κονγκό, ὅπου βρίσκεται ἡ ἔδρα τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, ἡ ἐνθρόνιση τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Μπραζαβίλ καί Γκαμπόν κ. Παντελεήμονα.

Τῆς ἐνθρόνισης προηγήθηκε ἀρχιερατικό συλλειτουργο, μέ προεξάρχοντα τόν Σεβ. Μητροπολίτη Καμερούν κ. Γρηγόριο, ὡς ἐκ προσώπου τῆς Α.Θ.Μ. καί τῆ συμμετοχή σύσσωμου τοῦ κλήρου τῆς Ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς.

Προσφωνώντας τό νέο Ἐπίσκοπο, ὁ Μητροπολίτης Καμερούν ἀνέφερε τά ἀκόλουθα: «Θεοφιλέστατε

Ἐπίσκοπε Μπραζαβίλ καί Γκαμπόν κ. Παντελεήμον, ἀποτελεῖ ιδιαίτερη τιμή γιά τήν ἀναξιοτήτά μου νά παρίσταμαι σήμερα στήν ἐνθρόνισή σου, ἐκπροσωπώντας τήν Α.Θ.Μ. τόν Πάπα καί Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρο Β΄, ὁ Ὅποιος, δι' ἐμοῦ, εὐλογεῖ τήν ἀρχή τῆς νέας ἐκκλησιαστικῆς σου διακονίας καί εὐλογεῖ καί τόν ἀνοιχτόκαρδο λαό τῆς Ἐπισκοπῆς σου.

Σήμερα, Θεοφιλέστατε κ. Παντελεήμον, ἦλθα κοντά σου νά ἐγκαινίσω ἐπίσημως καί μυστηριακῶς μία νέα σχέση πού ἀπαιτεῖ ἀπό ἐσένα ἡ τῶν Ἀλεξανδρέων Μήτηρ ἡμῶν Ἐκκλησία.

Σήμερα, ἐνώπιον Θεοῦ καί ἀνθρώπων ἄρχεται τό

μέγα μυστήριο της πατρότητας τό όποιο θά σέ συνδέσει διά βίου μέ αυτή τήν εύλογημένη μεριά τοῦ κλήρου τοῦ ἁγίου Μάρκου.

Σέ κάθε λειτουργία πού θά τελεῖται στά ὄρια τῆς Ἐπισκοπῆς σου ἀπό τοῦδε καί εἰς τό ἐξῆς καί ὅταν θά ἀναφέρονται ἀπό τοὺς ἱερεῖς καί τοὺς διακόνους τά ἱερά λόγια: «*Υπέρ τοῦ Πατρὸς καί Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Παντελεήμονος... τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν...*», θά σοῦ ὑπενθυμίζεται τό αἰώνιον χρέος τῆς πατρικῆς διακονίας ἐνώπιον τοῦ ποιμνίου σου.

Ἔχεις τήν μεγάλη εύλογία νά εἶσαι ὁ πρῶτος Ἐπίσκοπος τῆς Ἱερᾶς αὐτῆς Ἐπισκοπῆς, βέβαια πρὶν ἀπό ἐσένα προηγήθη τό ἔργο τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Ἀρχιμανδρίτου π. Θεολόγου, ὁ όποῖος μέ τά τάλιντα πού τόν ἐπροίκισε ὁ Θεός ἔθεσε σοβαρές ὀργανωτικές βάσεις, γιά τήν παρουσία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στή φιλόξενη αὐτή χώρα. Πολλῦτιμος συνεργάτης, βοηθός καί συγκυρνηναῖος τῆς ἱεραποστολῆς.

Τό ἔργο του ἀναγνωρίζεται ἀπό ὅλους, ὡς πρὸς τήν ποσότητα, ὡς πρὸς τήν ποιότητα καί ὡς πρὸς τό ἀθόρυβο καί ἄοκνο τοῦ χαρακτήρος του. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Μάρκου στέκεται ἀπέναντί του ἐσαεὶ εὐγνωμονούσα γι' αὐτό.

Θεοφιλέστατε ἅγιε ἀδελφέ, ἡ μέχρι τώρα διακονία σου στήν Ἁγία μας Ἐκκλησία, σέ διάφορες θέσεις μέ ἐπιστέγασμα τῆς διακονίας σου ὡς Ἀρχιγραμματέως τοῦ Πατριαρχίου Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, ἐφανέρωσε ἐνώπιον ὀλων μας τά τάλιντα μέ τά όποια σέ χαρίτωσε ὁ Θεός καί ἐσὺ ὡς πιστός δοῦλος δέν τά ἔκρυπες, ἀλλήλᾳ τά ἐργάσθηκες καί τά ἐπεξεργάσθηκες καί ἀνεδείχθης «*δίκαιος καί ἀγαθός ἐπιστάτης τοῦ σιτομετρίου*» διά τόν λόγον αὐτόν σέ «*κατέστησε κύριον ἐπὶ τοῖς ὑπάρχουσιν Αὐτοῦ*» (Λούκ. 12, 42).

Ἐδῶ, στόν Ἀφρικανικό τοῦτο ἀγρό, καλεῖσαι νά ὑπάρξεις κατά πρῶτον «*πατέρας*» τῶν, ἐξ ἐγγύς καί μακράν, ἐπιστρεφόντων πρὸς τόν πατρικό οἶκο τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας, μέ ὅ,τι κόπους, πόνους καί θυσίες ἀπαιτεῖ καί ἐμπεριέχει ἡ ἔννοια τοῦ πατρός. Καλεῖσαι νά ἀρνηθεῖς τόν ἑαυτό σου καί νά θυσιάσεις κάθε διάθεση ὑπεροχῆς καί δυνάμεως στό Μυστήριο τῶν προσερχομένων στόν Πατρικό οἶκο.

Δι' ἐσέ ἡ ἱεραποστολή μέχρι χθές ἦταν ἄγνωστος, ἦκουες ἐξ ἡμῶν τῶν ἀρχαιοτέρων τόν λόγον μας περὶ αὐτῆς καί ὡς ἄλλη Μαρία «*τήν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξω ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπό Σου...*» (Λουκ. 10,

41) καί ἐπέλεξες νά ἔλθεις καί νά συνδράμεις τίς ταπεινές μας προσπάθειες τῆς σπορᾶς τοῦ εὐαγγελικοῦ Λόγου.

Μεγάλη καί ἀγαθὴ ἡ ὥρα τῆς ἀποφάσεώς σου ἀδελφέ, ποτέ μὴν μετανοήσεις γιά τήν ἀπόφασή σου αὐτή.

Οὐσιαστικά ἡ ἀπόφασή σου, εἶναι ἀπόφαση σταυρώσεως μέ τά πάθη καί παθήματα τῶν Ἀφρικανικῶν λαῶν, εἶναι ἀπόφαση ἁγία, διότι γνωρίζεις πολλῶ καλῶ ὅτι ὁ κάθε ἐσταυρωμένος ποτέ δέν κατεβαίνει μόνος Του ἀπό τόν Σταυρό, ἀλλήλᾳ πάντα τόν κατεβάζουν καί σέ πείσμα τῶν σταυρωτῶν Του πάντοτε ἀνασταίνεται ἀπό Αὐτόν πού ὁδοποίησε διά τοῦ σταυροῦ τόν δρόμο τῆς Ἀναστάσεως. Αὐτός θά εἶναι ἡ παρηγορία σου καί ἡ ζωοποιός σου δύναμη, Αὐτός καί φίλος καί ἀδελφός καί πατέρας καί ἀγαπημένος. Αὐτός ἡ ἐμπνευσή σου καί τό ἔργο σου.

Θεοφιλέστατε ἅγιε ἀδελφέ, ἡ Ἀφρική εἶναι ἡ δική μας ξεντεία καί φεύγουμε ἀπό ὅσα γνωρίζαμε στόν τόπο μας καί καλοῦμεθα νά ζήσουμε χωρὶς αὐτά γιά νά δημιουργήσουμε αὐτά πού θά προκύψουν ἀπό τήν συνάντησή μας μέ τόν κόσμο τῆς Ἀφρικῆς.

Καλοῦμεθα νά ἐγκαταλείψουμε τῆ Ναζαρέτ τῆς οἰκογενειακῆς καί ἐκκλησιαστικῆς μας ἀσφάλειας καί αὐταρκείας καί νά πορευθοῦμε τόν δρόμο· πρῶτον πρὸς τήν Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν, νά μποῦμε στίς συναγωγές καί στίς συνάξεις τοῦ Λαοῦ καί νά ἐρμηνεύσουμε τās γραφάς μέ γνώμονα τήν ἐμπειρία τῆς Ὁρθοδόξου θεολογίας. Νά ἀνεβοῦμε τά ὄρη, νά διασχίσουμε τίς ἐρήμους καί νά μακαρίσουμε πτωχοῦς καί πένντας, ὀρφανούς καί χῆρες, πενθοῦντες καί ἐλεήμονες, καθαρούς τῆ καρδία καί ταπεινοῦς τῷ πνεύματι. Καί κάπου ἐκεῖ μεταξύ Ἱερουσαλήμ καί Ἱεριχοῦς νά συναντήσουμε τόν ἡμιθανή καί γυμνό ἀδελφό καί νά τόν διακονήσουμε γιά νά δοξολογηθεῖ καί ἐξ ἡμῶν τό ὄνομα τοῦ «*πλησίον Κυρίου*».

Καλεῖσαι ἀδελφέ μου νά μιλήσεις γιά τόν Χριστό δηλαδή, γιά τήν Ἀλήθεια καί τῆ Ζωή καί τήν Ὁδό σέ ἕναν κόσμο, πού παρέμεινε γιά αἰῶνες μέσα στό ψέμα τῆς μαγείας καί τῆς ἀγυρτείας, σέ ἕναν κόσμο πού κυκλῶνεται καθημερινά ἀπό τόν θάνατο, σέ ἕναν κόσμο πού ἀναζητᾷ τόν δρόμο τοῦ ἀνάμεσα στόν κόσμο.

Ὁ λόγος σου γιά τόν Χριστό θά πρέπει νά ἔχει αὐτήν τήν δυναμική καί αὐτό τό πάθος, πού νά ξεπερνᾷ τῆ μεταφορᾷ ἱστορικῶν γνώσεων περὶ Αὐτοῦ, νά ξεπερνᾷ τήν προσπάθεια μνήμης τοῦ ἐκκλησια-

στικοῦ τρόπου υπάρξεως καί νά ἐνσαρκώνει Αὐτόν τόν ἴδιο τόν Χριστό ἐνώπιον τῶν ἀκρωμένων τοῦ λόγου σου περί Αὐτοῦ.

Αὐτή εἶναι ἡ οὐσιαστική διαφορά τοῦ λόγου τῶν Ἱεραποστόλων ἀπό τόν λόγο ὄλων τῶν ἄλλων ποιμένων τῶν ἀρχαίων Ἐκκλησιῶν. Καί θά δεῖς ἀδελφέ μου τόν ἴδιο τόν Χριστό νά «βεβαιώνει» τόν λόγο σου περί Αὐτοῦ, «διά σημείων πού θά ἐπακολουθήσουν». Ἔτσι γεννᾶται «ἡ μνήμη Χριστοῦ» πού ζητᾶ νά ἀναγεννᾶται καθημερινά μέ τό «μυστήριον τῆς Ἀναμνήσεως».

Αὐτός θά εἶναι ὁ ἀγώνας σου καί μὴν ἀναμένεις νά βρεῖς κατανόηση ἀπό κανέναν, γιατί μὴν ξεχνᾷς ὅτι καί στόν «πατρικόν οἶκον» ὑπάρχουν πάντα οἱ πρεσβύτεροι νομοταγεῖς ἀδελφοί, πού θά ἀντιδρῶν ἀκόμα καί στίς ἀποφάσεις τῆς χαρᾶς τοῦ πατρός σύμφωνα μέ τά ὅσα μπορεῖ νά χωρέσει ἡ στενότης τῆς-κατά τά ἄλλα- ἀγαπώσης καρδιάς των.

Θέσε τήν χεῖρά σου σήμερον ἐπί τό ἄροτρον καί ἄρχισε νά ἐργάζεσαι τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ σ' αὐτή τήν γωνιά τῆς Ἀφρικῆς καί θά δεῖς «τόν οὐρανόν ἀνεωγόντα καί τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καί καταβαίνοντας ἐπί τόν Υἱόν τοῦ ἀνθρώπου», ὁ Ὅποιος θά δοξάζεται καί σ' αὐτόν τόν τόπο καί μέ τίς ἰδικές σου προσπάθειες.

Τά ἔτη σου εἶσαν πολλὰ, Θεοφιλέστατε ἄγιο ἀδελφέ, γόνιμα, εὐκαρπα καί μεστά τοῦ θείου ἐλέους καί «ἐντεινε καί κατευοδοῦ καί κατακυρίευε» ὅσα τό πνεῦμα αὐτοῦ τοῦ κόσμου θεωρεῖ ὅτι ὑπάρχουν στήν ζωὴ ὡς ἰδική τοῦ λεία».

Στή συνέχεια ὁ νέος Ἐπίσκοπος, μέ ἐμφανή αἰσθήματα συγκίνησης, ἐκφώνησε τήν κάτωθι ἐνθρονιστήρια ὁμιλία: «Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Καμερούν κ. Γρηγόριε, Ἐκπρόσωπε τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Μακαριότητος, τοῦ Πάπα καί Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεοδώρου Β, σεβαστοί ἐκπρόσωποι τῶν ἄλλων Χριστιανικῶν Ὁμολογιῶν, ἐντιμότατοι Ἄρχοντες, οἱ συναχθέντες στή χαρὰ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τοῦ Κονγκό - Μπραζαβίλ καί τῆς Γκαμπόν, αἰδεσιμώτατοι ἱερεῖς τῆς Ἐπισκοπῆς μας, ἀγαπητοί ἀδελφοί καί συνεργάτες τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας μας, εὐλογημένε ἰσάε τοῦ Θεοῦ.

Ἡ παρούσα ἐκκλησιαστική τελετή εἶναι γνωστή ὡς «ἐνθρόνιση τοῦ Ἐπισκόπου», πού σημαίνει ἐγκα-



Ὁ Ἐκπρόσωπος τοῦ Πατριάρχου, Σεβ. Μητροπολίτης Καμερούν κ. Γρηγόριος, μέ τόν πρῶτο Ἐπίσκοπο Μπραζαβίλ καί Γκαμπόν κ. Παντελεήμονα

τάσταση σέ θρόνον ἐπισκοπικό. Σίγουρα ἡ ἀνάδειξη σέ Ἐπίσκοπο ἀποτελεῖ τήν ὑψιστή τιμή πού ἡ Ἐκκλησία ἐπιφυλάσσει σέ κάποιο κληρικό, ἀλλά καί ὑψιστή εὐθύνη πού ἀναθέτει σέ αὐτόν.

Ὁ Ἐπίσκοπος, ἀναβιβαζόμενος στήν ἀρχιερατική καθέδρα καί ιστάμενος «εἰς τύπον καί τόπον Χριστοῦ» - αὐτός εἶναι ὁ λόγος ὅπου στόν ἐπισκοπικό θρόνον ὑπάρχει πάντοτε ἡ ἱερή εἰκόνα τοῦ Μεγάλου Ἀρχιερέως Χριστοῦ - εἶναι ἡ ὁρατή κεφαλή τῆς Ἐπισκοπῆς, ὁ ἐγγυητής τῆς ἐνότητός της καί τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως σέ αὐτή, ὁ Πατέρας καί ὁ Ποιμενάρχης της.

Ὡς Ποιμενάρχης διαποιμαίνει, λοιπόν, τήν Ἐπισκοπή μέ πατρική ἀγάπη καί στοργή, δέν ἔχει ὅμως τό δικαίωμα νά ἐπιτρέπει τήν παρέκκλιση τῶν κληρικῶν καί τῶν πιστῶν ἀπό ὅσα ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία πρεσβεύει, σύμφωνα μέ τή διδασκαλία τοῦ Ἰδρυτοῦ τῆς Ἰησοῦ Χριστοῦ καί τίς ἀμετάβλητες καί ἀναλλοίωτες στούς αἰῶνες ἀποφάσεις τῶν ἁγίων ἐπτά Οἰκουμενικῶν Συνόδων.

Υπό αὐτές τίς ἐκκλησιολογικές ἐμπειρίες καί παραδόσεις, ἡ Ἱερά Σύνοδος τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς, κατόπιν προτάσεως τοῦ Μακαριωτάτου Πάπα καί Πατριάρχου κ. Θεοδώρου Β', ἴδρυσε τήν 7^η Ὀκτωβρίου 2010 τήν Ἱερά Ἐπισκοπή Μπραζαβίλ καί Γκαμπόν, ἀποσπώντας τά δύο

παραπάνω κράτη αντίστοιχως από την πνευματική και διοικητική δικαιοδοσία των Ίερών Μητροπόλεων Κεντρίας Ἀφρικῆς καί Καμερούν, στίς ὁποῖες ἕως τότε ἀνήκατε καί ἀπό τίς ὁποῖες ὄλοι ἐσεῖς, οἱ Ὁρθόδοξοι χριστιανοί, ἀνετράφητε πνευματικῶς.

Τήν 21^η Νοεμβρίου 2012, ἡ «Μητέρα-Ἐκκλησία» μας, τό Πατριαρχεῖο μας, ἀπεφάσισε ὅτι ἔφθασε ἡ στιγμή γιά τήν ἐκλογή τοῦ πρώτου Ἐπισκόπου, πού θά ἀναλάβει τήν εὐθύνη τῆς περαιτέρω πορείας καί πνευματικῆς ἀναπτύξεως τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Κονγκό - Μπραζαβίλ καί τῆς Γκαμπόν.

Νά ῥησῶν, πού σήμερα, ἐνώπιόν σας στέκομαι ὡς ὁ ποιμένας πού ἡ Ἐκκλησία ὄρισε γιά νά σηκώσω στούς ἀσθενεῖς μου ὤμους τήν τεράστια αὐτή εὐθύνη, γιά τήν ὁποία θά δώσω λόγον στόν Ἀρχιεπίσκοπο Χριστό κατά τήν Ἡμέρα τῆς Κρίσεως.

Ἀγαπητοί μου ἀδελφοί,

τό Εὐαγγέλιο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ διδασκαλία τῶν Ἀποστόλων καί τῶν Ἀγίων, ἡ ζωή, ἡ μαρτυρία καί τό παράδειγμά τους, μαζί μέ τίς ἀποφάσεις τῶν ἁγίων ἑπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων, καθορίζουν τήν πορεία τῆς χριστιανικῆς ζωῆς ὄλων μας. Αὐτή ἡ ἀσφαλῆς ὁδός τῆς πνευματικῆς σωτηρίας, τήν ὁποία ἡ Ὁρθόδοξη κρατᾶ ἀναλλοίωτη καί ἀνόθευτη ἐδῶ καί δύο χιλιᾶδες χρόνια, ἀποτελεῖ καί τή σταθερή πορεία τῆς ἀρχιερατείας μου πού σήμερα ἀρχίζει ἐπισήμως.

Σύμφωνα μέ τά παραπάνω, τό ἐκκλησιαστικό σῶμα, ἁγιαζόμενο ἀπό τά ἱερά Μυστήρια, μέ ἐπίκεντρο τή θεία Εὐχαριστία, παραμένει ἀδιάσπαστα ἑνωμένο μέ τόν Σωτήρα Χριστό, ἐκφράζεται μέσα στόν πυρήνα τῆς Ἐκκλησίας πού εἶναι ἡ ἐνορία.

Ἡ σημασία τῆς ἐνοριακῆς κοινότητας γιά τή Χριστοκεντρική ζωή τῶν πιστῶν εἶναι καθοριστική. Ἐντός αὐτῆς γεννᾶται καί ἀναπτύσσεται ἡ Ὁρθόδοξη πίστη καί τό Ὁρθόδοξο ἦθος ὡς συνολική στάση ζωῆς, ὄχι μόνον πνευματικά, ἀλλά καί κοινωνικά. Ἡ ἐνορία καθιερθεῖ τήν πνευματική ζωή, κατευθύνει τόν πνευματικό ἀγῶνα, ὀδηγεῖ στή μετάνοια καί τή συναδέλφωση. Ἡ ἐνορία ἀγιάζει, ἐνώνει, περιφρουρεῖ, θεραπεύει, ἀγκαλιάζει!

Ἐντός αὐτῆς δημιουργεῖται καί τό κοινοτικό πνεῦμα. Οἱ λαϊκοί ἀδελφοί μετέχουν στή διοίκηση τῶν ἐνοριῶν, στή διαχείριση τῶν ναῶν καί στό φιλάνθρωπο ἔργο. Στήν ἐνορία τά ἀτομικά γεγονότα, ὅπως ἡ γέννηση, ἡ βάπτισμα, ὁ γάμος ἡ ὁ θάνατος γί-

νονται καί συλλογικά - κοινωνικά, ἐνῶ ἐνδυναμῶνουν τήν ἐνότητα τῆς τοπικῆς κοινωνίας.

Καί στό ἐπίκεντρο ὄλων αὐτῶν τῶν γεγονότων βρίσκεται ὁ ἐφημέριος, ὡς ποιμένας, πνευματικός πατέρας, ἀδελφός, φίλος, σύμβουλος, συμπαραστάτης, συγκυρηνναῖος. Ὁ ἱερέας εἶναι ὁ πατέρας τῆς ἐνοριακῆς κοινότητας πού μέ ἀπόλυτη ὑπακοή καί σέ συνεργασία μέ τόν ἐπίσκοπο, διαποιμαίνει τήν ἐνορία μέ βαθιά καί εἰλικρινή πίστη πρὸς τόν Χριστό, ὁ Ὅποιος ἀπό ἀπειρη ἀγάπη θυσιάστηκε γιά τή σωτηρία τῶν ἀνθρώπων.

Κατά τόν ἴδιο τρόπο ἀκριβῶς καί ὁ κληρικός, μιμούμενος τό παράδειγμα τοῦ Κυρίου, ὀφείλει νά ζεῖ μέ καρδιά γεμάτη πίστη, ἀγάπη, συγχωρητικότητα, κατανόηση, ὑπομονή, ὑπακοή καί πνεῦμα προσφορᾶς καί θυσίας ὑπέρ τῶν πιστῶν τῆς ἐνορίας του, σύμφωνα μέ τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου: *«Ἐγώ εἰμί ὁ Ποιμὴν ὁ καλός. Ὁ ποιμὴν ὁ καλός τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησι ὑπὲρ τῶν προβάτων»* (Ἰωάν. 10, 11) .

Ἀδελφοί μου,

Ἀντικρίζοντας ἐσᾶς, τόν λαό τοῦ Θεοῦ, αἰσθάνομαι πῶς στό σημεῖο αὐτό τῆς προσωπικῆς μου ἱστορίας δέν μέ καλεῖ ὁ Θεός νά διορθώσω τοὺς ἄλλους, ἀλλά νά προσφέρω στό μέτρο τῶν ἐλαχίστων δυνατοτήτων μου, τίς ἀφορμές ἐκεῖνες, οἱ ὁποῖες θά προκαλέσουν τοὺς ἄλλους νά ἀποφασίσουν οἱ ἴδιοι γιά τήν ἀλληλαγὴ τῆς ζωῆς τους.

Ἡ νέα διακονία μου ξεκινᾶ σέ μία κρίσιμη περίοδο γιά ὀλόκληρο τόν κόσμο. Στή σύγχρονη ἐποχὴ δέν ὑπάρχουν πλέον αὐτονόητα πράγματα. Οἱ κοινωνίες ἀλλιάζουν συνεχῶς, ἡ ἐπιστήμη ἐξελισσεται, ἡ τεχνολογία προοδεύει, οἱ ἀνθρώπινες συμπεριφορές μεταλλάσσονται.

Ἐμεῖς, ὅμως, οἱ Χριστιανοί ἔχουμε ἓνα μήνυμα ἀκλόνητο νά κηρύττουμε διαρκῶς στόν κόσμο, ἓνα μήνυμα πού ἔρχεται ἀπό τόν ἴδιο τόν Χριστό, ὅταν ἀκόμη βάδιζε πάνω σέ τούτη τή γῆ: *«Ἐγώ εἰμί τό φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοί οὐ μή περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τό φῶς τῆς ζωῆς»* (Ἰωάν. 8,12). Καί ἐπίσης εἶπε: *«Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη βαπτίζοντες αὐτούς εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αὐτούς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν»* (Ματθ. 28,19).

Μιά Ἐκκλησία, ῥησῶν, πού δέν ἀνοίγεται στόν κόσμο καί δέν προσκαλεῖ ἐλευθερά καί ἀβίαστα τόν

κάθε άνθρωπο, ανεξαρτήτως φυλής, γλώσσας και πολιτισμού, νά μετέχει αὐτοῦ τοῦ μοναδικοῦ γεγονότος, τῆς συναντήσεως μέ τόν Χριστό, τό Φῶς καί τήν Ἐλπίδα τοῦ κόσμου, δέν εἶναι ἀπλῶς μία “κληριστή Ἐκκλησία”, ἀλλὰ μία “ἀνύπαρκτη Ἐκκλησία”, ἀφοῦ ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἀκριβῶς αὐτό: ἡ συνάντηση τοῦ ἀνθρώπου μέ τόν Θεό.

Αὕτη τή συνάντηση ὑπηρετεῖ θυσιαστικά τό παλαιό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας στήν ἀπεραντοσύνη τῆς Ἀφρικανικῆς ἡπείρου καί γιά αὐτήν τή συνάντηση ταπεινῶς διατίθεται νά ἀναλῶσω τή ζωή μου διακονώντας σέ αὐτή τήν εὐλογημένη καί φιλόξενη γωνιά τῆς γῆς, τό Κονγκό-Μπραζαβίλ καί τή Γκαμπόν.

Ἰδού λοιπόν καί ἐγώ, ἀδελφοί, ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς πρῶτος καί ἔσχατος, ὡς ὁ ἠγούμενος καί ὁ διακόνων.

Ὁλοκληρώνοντας, ἐπιτρέψατέ μου νά εὐχαριστήσω ἐκ βάθους καρδίας τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Καμερούν κ. Γρηγόριο, ὁ ὁποῖος πάντοτε μέ περιβάλλει μέ πολλή ἀγάπη καί μέ περισσή χαρά ἦλθε ἀπό τό Καμερούν γιά νά ἐκπροσωπήσει τόν Μακαριώτατο Πάπα καί Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας καί πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεόδωρο Β΄, τόν πολυσέβαστο καί ἀγαπημένο Πατέρα καί Εὐεργέτη μου, δίπλα στόν Ὅποιο ἔζησα καί ἐμαθήτευσα γιά ἑπτά συνεχῆ χρόνια.

Εὐχαριστῶ ἐγκαρδίως τοὺς ἀγαπητοὺς ἱερεῖς τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας γιά τήν ἐγκάρδια ὑποδοχή τους καί τή διάθεση τῆς ἀπροσκόπτου συνεργασίας, καθῶς καί ὄλους τοὺς συνεργάτες τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου αὐτῆς.

Ἰδιαίτερως εὐχαριστῶ τόν Προκάτοχό μου στήν ποιμαντική διακονία αὐτοῦ τοῦ τόπου, Σεβ. Μητροπολίτη νῦν Πενταπόλεως κ. Ἰγνάτιο, ἀπό Κεντρῶς Ἀφρικῆς, ὑπό τήν πεπνυμένη ποιμαντορία τοῦ ὁποίου ἐξελίχθη τό ποιμαντικό ἔργο ὡς τοῦ σημείου νά ζητεῖ ἴδιον Ἐπίσκοπο.

Εὐγνωμόνως στέκομαι ἔναντι τῆς πολυετοῦς καί πολυκάρπου ἱεραποστολικῆς προσφορᾶς τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτου κ. Θεολόγου Χρυσανθακόπουλου, ὁ ὁποῖος δικλόνησε κατά τά τελευταῖα δύο ἔτη καί ὡς Πατριαρχικός Ἐπίτροπος τῆς Ἐπισκοπῆς.

Τό ἐπιτελεσθέν ἔργο ὁμῶς τοῦ π. Θεολόγου δέν θά εἶχε φθάσει σέ αὐτό τό σημεῖο, ἐάν δέν ὑπῆρχε ἡ ἀνιδιοτελεῆς συναρωγή τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας



Ὁ νέος Ἐπίσκοπος ἱσταται «eis τύπον καί τόπον Χριστοῦ»

τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἀδελφότητος Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς Θεσσαλονίκης, ἁλλῶν ἱεραποστολικῶν συλλόγων τῆς Ἑλλάδος καί τοῦ ἐξωτερικοῦ καί ἰδιαίτερως τοῦ Συλλόγου Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς Πατρῶν «ὁ Πρωτόκλητος», ὁ ὁποῖος ἐξελθόντως ἐστήριξε καί συνεχίζει νά στηρίζει τίς ἱεραποστολικές μας προσπάθειες.

Μέ ἰδιαίτερη χαρά χαιρετίζω τοὺς ἐκπροσώπους τῶν ὑπολοίπων χριστιανικῶν ὁμολογιῶν καί τοὺς ἐκπροσώπους τῶν ἀρχῶν τοῦ κράτους καί τῆς πόλεως μας, μέ πρῶτο τόν Ἐξοχώτατο κ. Σεραφεῖμ Bhalat, ἐκπρόσωπο τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας τοῦ Κονγκό, πού τιμοῦν τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς χώρας μέ τήν παρουσία τους, ὡς καί τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν διπλωματικῶν ἀποστολῶν, πού μέ εὐγένεια ἀνταποκρίθηκαν στήν πρόσκλησή μας. Προσβλέπω σέ ἀγαστή συνεργασία μέ ὄλους πρὸς ὄφελος τοῦ εὐγενοῦς λαοῦ τοῦ Κονγκό.

Προσεύχομαι, μέ ὄλη τή δύναμη τῆς καρδιάς μου, ὁ Πανάγαθος Θεός νά εὐλογεῖ τόν Ἐξοχώτατο Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας τοῦ Κονγκό κ. Denis Sassou Nguesso, τό εὐλογημένο κράτος μας καί ὄλους ἐσᾶς. Παρακαλῶ καί ἐσεῖς νά προσεύχεσθε γιά ἔμένα».

Ἀπό τήν Ἱερά Ἐπισκοπή Μπραζαβίλ καί Γκαμπόν

Ἑρώτηση:

Ἐπιτρέπεται ἓνας κληρικός τῶν ἱεραποστολικῶν χωρῶν νά ἀσκεῖ βιοποριστικό ἐπάγγελμα καί ποιό;

Ἀπάντηση:

Στό προηγούμενο σημείωμα ἀναφερθήκαμε στόν ιε' καν. τῆς Ζ' Οἴκου. Συνόδου, γιά νά δοῦμε, ἄν ἐπιτρέπεται ἓνας κληρικός νά διορίζεται σέ δύο ἐκκλησίες-ἐνορίες, προκειμένου νά καλύπτει καί τά πρὸς τό ζῆν ἀναγκαῖα καί βεβαίως ὄχι γιά αἰσχροκέρδεια. Στόν κανόνα αὐτό ἀναφέρεται καί τό ἐξῆς: «Πρὸς δέ τὴν τοῦ βίου τούτου χρείαν, ἐπιτηδεύματά εἰσι διάφορα. Ἐξ αὐτῶν οὖν, εἴ τις βούλοιο, τά χρειώδη τοῦ σώματος πορίζεσθω· ἔφη γάρ ὁ Ἀπόστολος (Πράξ. 20, 34), Ταῖς χρεῖαις μου, καί τοῖς οὖσι μετ' ἐμοῦ, ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες αὐται».

Σύμφωνα, λοιπόν, μέ τοὺς ἀποστολικούς αὐτοὺς λόγους ἐπιτρέπεται ἓνας κληρικός νά ἐξασκεῖ κάποιο βιοποριστικό ἐπιτήδευμα, ἐπάγγελμα, προκειμένου νά ἐξοικονομεῖ καί νά καλύπτει τά ἀπαραίτητα ἐφόδια γιά τίς ἀνάγκες τοῦ σώματος (τροφές, στέγη, ἐνδύματα, σκεπάσματα, φάρμακα κ.τ.τ.). Ἔτσι ὅταν δέν ἐπαρκοῦν γι' αὐτές τίς ἀνάγκες ἐκεῖνα τά ὅποια τοὺς παρέχονται ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία ἢ τὴν Πολιτεία ἢ τοὺς πιστοὺς, μποροῦν νά «μετέρχονται» (κατὰ τό Ζωναρᾶ καί Ἀριστηνὸ) «ἐπιτηδεύματα ἐλευθέρια (ἐλεύθερα) καί ἀκατάγνωστα» (κατὰ τό Βαῖσαμῶνα).

Βεβαίως ἐδῶ οἱ ἐν λόγῳ βυζαντινοὶ κανονολόγοι-ἐρμηνευτὲς μᾶς δίνουν ἀφορμὴ νά ἐξετάσουμε καί νά περιγράψουμε, ποιὰ ἐπαγγέλματα ἐπιτρέπεται νά ἐξασκεῖ ἓνας κληρικός καί ποιὰ ὄχι.

Καί κατὰ πρῶτον, ὁ κληρικός δέν μπορεῖ νά εἶναι δοῦλος-ὑπηρέτης (πρβλ. πβ' ἀποστολικὸ κανόνα), ἢ νά βρίσκεται σέ κάποια δημόσια ὑπηρεσία, ἢ ὅποια θά τὸν δεσμεύει καί θά τὸν παρεμποδίζει στό νά διακονεῖ ἐλευθέρως καί ὅταν χρειάζεται τὴν ἐνορία του. Γι' αὐτό καί ὁ Βαῖσαμῶν λέγει παραπάνω ὅτι τό ἐπάγγελμα τοῦ κληρικοῦ πρέπει νά εἶναι «ἐλευθέριον» (ὄχι βεβαίως μέ τὴ σημερινὴ κακὴ ἔννοια).

Καί κατὰ δεύτερον, ὁ κληρικός πρέπει νά ἐξασκεῖ ἐπάγγελμα, τό ὅποιο δέν εἶναι ἐπίμεμπτο ἢ ἀτιμωτικό, δηλαδή δέν δίνει ἀφορμὴ ἢ δέν παρέχει ὑπόνοιες, ὥστε νά κατηγορεῖται καί νά κατακρίνεται ὁ ἱερέας καί ἀκολούθως νά δυσφημίζεται καί αὐτός καί ἡ Ἐκκλησία γενικότερα. Πρέπει νά εἶναι τό ἐπάγγελμά του «ἀκατάγνωστο» (πάλη κατὰ τό Βαῖσαμῶνα).

Ἔτσι, δέν πρέπει ὁ κληρικός νά ἀναμειγνύεται σέ κοσμικά ἢ πολιτικά ἢ στρατιωτικά ἢ ἀστυνομικά ἀξιώματα ἢ διοικήσεις (Πρβλ. στ', πα', πγ' ἀποστολικούς κανόνες, ὡς καί τοὺς κανόνες γ' καί ζ' τῆς Δ' Οἴκου. Συνόδου κ.ἄ. σχετικούς).

Δέν μπορεῖ νά ἀναλαμβάνει τὴ διαχείριση περιουσιῶν, τὴν εἰσπραξη φόρων, τὴ διεξαγωγή-διεύθυνση ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων κ.κ.τ.

Ἀκόμη δέν ἐπιτρέπεται νά διατηρεῖ καπηλειό, ἢ ἵπποδρόμιο, ἢ θέατρο, ἢ σχολὴ θεάτρου ἢ χοροῦ. Ἀντιθέτως σχολὴ ἢ σχολεῖο ἀγωγῆς καί μορφώσεως καί ἐπιμορφώσεως προσώπων εἶναι δυνατόν νά ἰδρύει.

Φυσικὰ μπορεῖ νά ἀσκεῖ καί τό ἐπάγγελμα-ἀποστολὴ τοῦ καθηγητῆ ἢ δασκάλου ἢ καί ἱατροῦ ὀρισμένων ἰδίως ἐιδικοτήτων. Τέλος καί τὴν ἐργασία τοῦ γεωργοῦ ἢ τοῦ κτηνοτρόφου ἢ τοῦ ψαρά ἢ τοῦ τεχνίτη ἢ καί τοῦ καλλιτέχνη μπορεῖ νά συνδυάζει.

Ὅλα αὐτὰ τά ἐπαγγέλματα βεβαίως ὀφείλουν νά ἐκπληροῦν τίς ἀπαραίτητες προϋποθέσεις εὐπρέπειας καθὼς καί τοὺς ὅρους πού ὑποδεικνύει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος: «Δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον (καί πάντα κληρικό) ἀνεπίληπτον εἶναι... διδασκτικόν... μὴ αἰσχροκερδῆ, ἀλλ' ἐπιεικῆ, ἄμαχον, ἀφιλάργυρον... καί μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἑξωθεν» (Α' Τιμ. 3,2-7).

Παν. Ἰ. Μπούμης

Οικονομική συμβολή του Γραφείου Έξωτερικῆς Ίεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας κατά τό β' τρίμηνο τοῦ 2013

Ἀπό τό Γραφεῖο Έξωτερικῆς Ίεραποστολῆς ἐστάλησαν στίς
Ίεραποστολικές χώρες, τά κάτωθι:

Κένυα:			
• Μισθοί 143 ἰθαγενῶν κληρικῶν	12.870	• Συντάξεις 4 χηρῶν κληρικῶν	180
• Συντάξεις 18 χηρῶν κληρικῶν	810	• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	50
	13.680 €	• Ἐπίδομα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένου	200
			1.870 €
Μουάνζα:		Τσάντ:	
• Μισθοί 43 ἰθαγενῶν κληρικῶν	3.870	• Μισθοί 2 ἰθαγενῶν κληρικῶν	180 €
• Ἐπιδόματα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένου	200		
	4.070 €	Γκάνα:	
Οὐγκάντα:		• Μισθοί 22 ἰθαγενῶν κληρικῶν	1.980
• Μισθοί 48 ἰθαγενῶν κληρικῶν	4.320	• Συντάξεις 7 χηρῶν κληρικῶν	315
• Συντάξεις 9 χηρῶν κληρικῶν	405		2.295 €
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	65	Ἄκτῆ Ἐλεφαντοστοῦ:	
	4.790 €	• Μισθός 1 ἰθαγενοῦς κληρικοῦ	90 €
Κογκό:		Σιέρα Λεόνε:	
• Μισθοί 34 ἰθαγενῶν κληρικῶν	3.150	• Μισθοί 3 ἰθαγενῶν κληρικῶν	270 €
Μπουρούντι:		Νιγηρία:	
• Μισθοί 4 ἰθαγενῶν κληρικῶν	360	• Μισθοί 23 ἰθαγενῶν κληρικῶν	2.070
Μπραζαβίλ:		• Συντάξεις 5 χηρῶν κληρικῶν	225
• Μισθοί 9 ἰθαγενῶν κληρικῶν	810		2.295 €
• Ἐπίδομα ἱεραποστολικῶς ἐργαζομένου	200	Μπενίν:	
• Γιά τό ἱεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	2.400	• Μισθοί 5 ἰθαγενῶν κληρικῶν	450
	3.410 €	• Συντάξεις 2 χηρῶν κληρικῶν	90
Καμερούν:			540 €
• Μισθοί 16 ἰθαγενῶν κληρικῶν	1.440		

Μαδαγασκάρη:

• Μισθοί 25 ιθαγενῶν κληρικών	2.250
• Σύνταξη 1 χήρας κληρικοῦ	45
• Ἐπίδομα ιεραπ. ἐργαζομένου	200
• Γιά τό ιεραπ. ἔργο ἐκ δωρεῶν	500
	<hr/>
	2.995 €

Ζάμπια:

• Μισθοί 2 ιθαγενῶν κληρικών	180 €
------------------------------	-------

Μαλίαι:

• Μισθοί 5 ιθαγενῶν κληρικών	450 €
------------------------------	-------

Κολουέζι:

• Μισθοί 61 ιθαγενῶν κληρικών	5.490
• Συντάξεις 3 κληρικών κληρικών	135
• Ἐπιδόματα ιεραπ. ἐργαζομένων	200
• Γιά τό ιεραποστολικό ἔργο ἐκ δωρεῶν	50
	<hr/>
	5.875 €

Ζιμπάμπουε:

• Μισθοί 7 ιθαγενῶν κληρικών	630 €
------------------------------	-------

Ντάρ Ἐς Σαλαάμ

• Μισθοί 17 ιθαγενῶν κληρικών	1.530 €
-------------------------------	---------

Κορέα:

• Μισθοί 8 ιθαγενῶν κληρικών	720
• Ἐπίδομα ιεραποστολικῶς ἐργαζομένου	200
	<hr/>
	920 €

Ἰνδία:

• Μισθοί 11 ιθαγενῶν κληρικών	990
• Ἐπίδομα ιεραπ. ἐργαζομένου	200
	<hr/>
	1.190 €

Ἰνδονησία:

• Μισθοί 9 ιθαγενῶν κληρικών	810
------------------------------	-----

Φιλιππίνες:

• Μισθοί 8 ιθαγενῶν κληρικών	720 €
------------------------------	-------



* Αποψη τοῦ Ὁρθοδόξου Ὁρφανοτροφείου τῆς Καθκοῦτας στήν Ἰνδία



Μεγάλη Τειάρτη



Ὁ ἡμιτελής Ναός τῆς Ἁγίας Φωτεινῆς

στὴν Ὁρθόδοξη πατρίδα μας οἱ ἀπαστράπτοντες ἀπὸ καθαριότητα ναοὶ ὑποδέχονται τοὺς πιστοὺς γιὰ νὰ ὑμνήσουν τὸν Μυσικὸ Δεῖπνο. Τὸ ἀπόγευμα αὐτῆς τῆς ἡμέρας προηγεῖται ἡ τέλεση τοῦ Μυστηρίου τοῦ ἱεροῦ Εὐχελαίου. Στὸ Pointe - Noire τοῦ Κονγκό οἱ Ὁρθόδοξοι κάτοικοι τοῦ φτωχοῦ προαστίου Μρακα δὲν διαθέτουν στολισμένο ναό, οὔτε περίτεχνα ἱερά εἰκονίσματα, οὔτε ἀργυρά καντήλια, οὔτε κἄν ἐφημέριο... Μὲ πίστη ὅμως στὸ Δεσπότη Χριστὸ συγκεντρώθηκαν στὴν ὑπὸ ἀνέγερση κλινικὴ «Ἅγιος Λουκᾶς ὁ Ἰατρός, Ἀρχιεπίσκοπος Κριμαίας», τὰ ἔργα οἰκοδόμησις τῆς ὁποίας ἀπὸ καιρὸ ἔχουν ἀνασταλεῖ ἰλόγω τῆς οἰκονομικῆς κρίσις τῶν καιρῶν, γιὰ νὰ λάβουν τὴ χάρι τοῦ Παναγίου Πνεύματος, προσδοκώντας τὴν περᾶτωση καὶ τοῦ δικοῦ τους παρακειμένου Ἱεροῦ Ἐνοριακοῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Φωτεινῆς...

† Ὁ Μπραζαβίλ καὶ Γκαμπόν Παντελεήμων

«τῶν δέ μαθητῶν καθὼς ἔμπορευτο τὰς ὥρας ἐκάστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς... ἀδελφοῖς»

(Πράξ. ια' 29)

Ἀπὸ 1-1-2013 ἕως 31-3-2013 προσεφέρθησαν στὸ Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τὰ παρακάτω χρηματικά ποσά γιὰ τὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο ἀπὸ τοῦς:

Diamantidis Kostas 37,44 • Ioannou Stavroula 39 • Ἁγὰ Ἀνδρέα 50 • Ἀγγελόπουλο Πελοπίδα 30 • Ἀδαμτζηλόγλου Φώτιο 10 • Ἀθανασόπουλο Κων/νο 15 • Ἀθανασοπούλου Παναγιώτα 50 • Ἀλεξανδράτο Γεράσιμο 100 • Ἀλικάκο Γεώργιο 206,39 • Ἀλμυρό Γεώργιο 15 • Ἀναστασιάδη Παναγιώτη 500 • Ἀναστασιάδου Σοφία 70 • Ἀναστασίου Κυργιαλάνη Ζωή 50 • Ἀναστασίου Μαγδαληνή 10 • Ἀναστασοπούλου Μαρία 40 • Ἀνδρεάδη Ἐλιπίδα 10 • Ἀνδριανὸ Εὐάγγελο 100 • Ἀνδριανοῦ Χριστίνα 100 • Ἀντωνιάδου Σοφία 10 • Ἀντωνίου Εὐάγγελο 20 • Ἀντωνίου Ἰωάννη 100 • Ἀντωνίου Σ. Παναγιώτη 50 • Ἀντωνόπουλο Σπυρίδωνα 20 • Ἀντωνοπούλου Ἐριφύλη 10 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 944, 1229) 140 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1238) 50 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1066) 10 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1217) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 108) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 88) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1210) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1411) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 587) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1199) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 252) 400 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1301) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 229) 500 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1222) 26 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 24) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 256) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 73) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1201) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 901) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 903) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 838) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1216) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 867) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε.

536) 170 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1082) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 232) 50 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1547) 75 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1545) 10 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 1059) 70 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 913) 400 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1452) 400 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1197) 5 • Ἀρβαντιδου Αικατερίνη 150 • Ἀργυριάδου Βούλα 50 • Ἀττάρτ Ἀθανάσιο 10 • Αὐγερινὸ Μάξιμο 100 • Βάκρο Γεώργιο 1500 • Βαλιάνου Ἀναστασία 60 • Βαρελίδου Παρθένα 100 • Βασιλοπούλου Σοφία 30 • Βατίδου Ἐλένη 20 • Βαϊνὰ Γεώργιο 90 • Βαϊτσάκη Ἀναστασία 50 • Βενιέρη Αικατερίνη 40 • Βέττα Γεωργία 40 • Βηλασόπουλο Γ. 100 • Βλάχο Χ. Γεώργιο 20 • Βλάχου Φιλιπποπούλου Ἀμαλία 10 • Βογιατζόγλου Ἐλένη 10 • Βουζαλη Θεόφραστο 10 • Βούκαλη Βούλα 10 • Βουκουκλήρη Στέλλα 20 • Γαυρίδου Σοφία 100 • Γανωτῆ Κωνστ. 50 • Γαυρίδου Σοφία 100 • Γερεμτζέ Ζωζώ 30 • Γερογιώργη Ἀναστασία 100 • Γεροκόμο Γεώργιο 50 • Γεωργουλέα Ἀνδρέα 10 • Γιαμνιαδάκη Νικόλαο 200 • Γιαννάκη Γεώργιο 150 • Γιανναρά Μαρία 30 • Γιαννέλου Ἡλέκτρα 60 • Γιαννοπούλου Νίκη 10 • Γιαρμενίτη Ἰωάννη 250 • Γιαφεντή Κυριακή 65 • Γκανασούλη Ταξίαρχη

44 • Γκρίλλη Ἀθανάσιο 20 • Γούλα Βασίλειο 10 • Γλυκιώτου Ἄντ. 50 • Γραμματικὸ Ἀλεξάνδρα 150 • Γραμματικὸ Πουλή Εὐαγγέλια 30 • Γραμματικὸ Σουλτάνα 50 • Γραμμένο Κων/νο 20 • Γρίβα Μιχάλη 20 • Γρυδάκη Στέφανο 50 • Γυαλίστρα Διονύσιο 200 • Δαμιανὸ Ἀναστάσιο 50 • Δημητρακοπούλου Ἀντωνία 30 • Δημητρίου Νίκη 20 • Διακίδη Ἀγνή 10 • Διαμαντὴ Γκόλφω 30 • Διαμαντὴ Καλλιόπη 50 • Δοκμετζόγλου Ἐλισάβετ 20 • Δοξά Παναγιώτα 100 • Δουβλήδου Ἐλένη 150 • Δουβρὴ Ἀπόστολο 20 • Δριβήλη Γεωργία 70 • Δρόσου Γιαννούλα 20 • Ἐλπιδοφόρο Ἰωάννη 50 • Εὐθυμίου Οὐρανία 20 • Ζάρρου Μαρία 100 • Ζαχόπουλο Εὐάγγελο 20 • Ζευγίτη Βασιλική 50 • Ζιώγα Εὐα 50 • Ζυγούρα Ἀνδρέα 10 • Ἡλιοπούλου Γεωργία 30 • Ἡλίου Ἐλευθέριο 30 • Ἰσυχαστήριο «ΑΓ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο



Μεγάλη Παρασκευή σὲ Ὁρθόδοξη ἐνορία τῆς Ἀσίας



Πάσχα στο Όρφανοτροφείο της Καϊκούτας

ΠΑΛΑΜΑΣ» 25 • Ήσυχαστήριο «ΟΙ ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΟΙ» 40 • Θεοδοσιάδη Ευγένιο 70 • Θεοδωράκη Φώτιο 50 • Θεοδωράκη Φώτιο 45 • Θεοδορόπουλο Ίωάννη 40 • Ίεροδιακόνου Ν. Ανδρέα 300 • Ίωαννίδου Σταματούλα 30 • Ίώβ Έλένη 20 • Κακαράτζα Αντώνιο 20 • Καθολιγιάνη Μακρίνα 20 • Καθύβα Έλένη 250 • Καλήφα Τασούλα 20 • Κανελλόπουλο Ανδρέα 10 • Καντιδάκη Ίωάννη 60 • Καραγεωργίου Ίωάννη 10 • Καραμέτσου Μαρία 10 • Καρατάσου Άλεξάνδρα 26 • Καρατσιώλη Βασιλείο 10 • Καρβουντζή Αικατερίνη 50 • Κασαπίδου Άλεξάνδρα 10 • Καταχιώτου Μαρία 50 • Κατσάμπα Άλίκη 50 • Κεκάκη Μαρία 10 • Κεκρίδη Στάθη 100 • Κληρονόμο Ίωάννη 100 • Κοκκινάκη Ύπατία 100 • Κοκκινόφτα Κωστή 12 • Κονιδάρη Γεράσιμο 50 • Κορακιανίτου Άγ. 300 • Κορδά Άναστ. 20 • Κορίκη Μάχη 60 • Κούγια Αικατερίνη 40 • Κούλα Ίωάννη 10 • Κούλη Άγάπη 300 • Κουρεϊλίδου Έλπινίκη 70 • Κουτσογιάννη Δήμητρα 100 • Κοφινά Φωτεινή 50 • Κρενδηρόπουλο Γεώργιο 100 • Κυπριωτάκη Καλλιόπη 50 • Κωνσταντοπούλου Βούλα 40 • Κωστή Άμαλία 30 • Κωστή Σπυριδώνα 100 • Κώτη Αντώνιο 100 • Λιβιεράτου Δήμητρα 50 • Λιόλιου Χ. 500 • Λούκο Κων/νο 40 • Λυδία 50 • Λυκοπάντη Γεώργιο 100 • Μακρίδου Νίνα 15 • Μακροπούλου Πολυ-

• Μητροπολίτη Χριστουπόλεως κ. Πέτρο 20.000 • Μητρούδη Μαρία 20 • Μιχαηλίδου Έλένη 20 • Μιχαηλάκη Αικατερίνη 20 • Μονή Άγ. Πάντων 50 • Μονή Άγ. Παρασκευής 20 • Μονή Βηθλεέμ 10 • Μονή Ευαγγελισμού 50 • Μπαϊρέμη Παντελή 50 • Μπάμπη Παναγιώτα 40 • Μπικά Αίγλη 50 • Μπόζο Ίωάννη 50 • Μπόζο Παναγιώτη 50 • Μπόζο Σταύρο 50 • Μποζόπουλο Κων/νο 50 • Μπρονέλη Μαρία 100 • Μπρσανακίδη Παντελεήμονα 10 • Μπούρμα Έλένη 150 • Μπουρνέλι Βασιλική 10 • Νάννου Ειρήνη 50 • Ναός Άγ. Νικολάου Άσύλου Άνιτών 370 • Νικολαΐδη Άθανάσιο 10 • Νικολετόπουλο Διομήδη 30 • Ντυμένου Άναστασία 50 • Ξαγρεμμενάκο Στυλιανό 30 • Ξαπλαντέρη Όλυμπία 100 • Ο.Χ.Ε.Κ. Βύρωνος 200 • Όρφανάκη Έ. 60 • Ούγιαρογίου Γεωργία 10 • Πάλλη Ίωάννη 10 • Παναγιωτόπουλο Γεώργιο 20 • Παναγιωτουνάκο Γ. Σαράντο 50 • Πανταζόπουλο Πέτρο 30 • Παντεσφίλη Μαρίνα 40 • Πανταζοπούλου Άδαμαντία 90 • Παντογιού Παρασκευή 120 • Παπαγεωργαντά Μουρελιότου Βασ. 60 • Παπαγεωργίου Γεώργιο 100 • Παπαγρηγορίου Στυλιανό 120 • Παπαδιά Μαρία 60 • Παπαδοπούλου Άννα 20 • Παπαδοπούλου Ειρήνη 100 • Παπαζώνη Γεράσιμο 50 • Παπάζογλου Δημήτριο 20 • Παπαθανασίου Άπόστ. 100 • Παπακωνσταντίνου Β. Νικόλαο 25 •

τίμη 30 • Μάλλιαν Γεώργιο 50 • Μάνθου Νικ. 100 • Μαραγιάννη Νικ. 30 • Μαργέτη Αικατερίνη 50 • Μαρκαντώνη Νικόλαο 10 • Μαρκέλου Γεωργία 50 • Μαυρή Άννα 20 • Μαυροκέφαλο Γεώργιο 50 • Μαυροματάκη Αικ. 10 • Μέμου Ευάνθια 50 • Μητρόπολη Γλυφάδας 1200

Παπανικολάου Νικ. 15 • Παπασπυροπούλου Μέλπω 20 • Παππά Μαρία 30 • Παρεκτζή Άννα 20 • Πασακοπούλου Γεωργία 30 • Πατούνα Έμ. 60 • Παυλάκο Άλέξανδρο 300 • Παχιού Άγγελα 50 • Παχιού Κων/νη 50 • Περγίδη Άθανασία 100 • Πετρογιώργη Κυριακή 200 • Πετρόπουλο Παναγιώτη 55 • Ποιύζου Σωτηρία 200 • Πουλάκη Μαρία 100 • Ρεκάτα Χρήστο 50 • Ροζάκη Γεωργία 10 • Ρουκούδη Άντωνία 100 • Ρουτζούνη Σταυρούλα 30 • Σαββίδου Ειρήνη 10 • Σακιώτη Κων/νο 50 • Σαρίδου Βηθλεέμ 200 • Σιδηρά Γρηγόριο 15 • Σιμών Έμμ. Έλένη 25 • Σκέντζου Σοφία 50 • Σκούμη Θωμαή 20 • Σολομωνίδου Άργύριο 30 • Σουπιανά Ευαγγελία 50 • Σπυρόπουλο Ίωάννη 15 • Σπυροπούλου Άθανασία 10 • Σταμάτη Αντώνιο 15 • Σταμάτη Όλγα 10 • Σταματοπούλου Ρούσσου Άρτεμ. 60 • Σταύρου Κων/νο 30 • Στεργίου Παναγιώτη 50 • Στεφανάκου Κων/να 10 • Σύλλογο Πολιτιστικό Αιγάλεω 20 • Σχολή Άπολυτρωτική Ύπ. Θεοτόκου 510 • Ταμπάκη Τίτη Έλένη 50 • Τζουανάκη Ευσέβεια 20 • Τριανταφυλλάκη Γεώργιο 15 • Τριανταφυλλίδου Ευγενία 10 • Τσακίροπουλο Κίτσα 20 • Τσαντήλα Μόκκα Άθανασία 30 • Τσαρούχα Άθανάσιο 50 • Τσεκρέκο Πέτρο 10 • Τσιοκάνου Φρειδερίκη 100 • Τσιρώνη Ροδαλία 20 • Τσιώνη Νικόλαο 60 • Τσοβού Άναστασία 60 • Τσολλάκου Ίουλιία 300 • Τσουγκράνη Βασιλική 10 • Τσουκαλοχωρήτη Ίωάννη 15 • Τυρίδου Αικατερίνη 20 • Ύφαντη Ίωάννη 50 • Φαμέλη Μαρίνα 70 • Φάτση Ευαγγελία 20 • Φερμέλη Άνανιάδου Μαρία 30 • Φούγια Κων/νο 200 • Χαμουρούδη Λαμπρινή 100 • Χαράμη Φλώρα 20 • Χατζηγιαννάκη Κορνηλία 800 • Χατζηγιάννη Τρύφωνα 100 • Χατζησταυρίδου Άναστασία 40 • Χριστομάνο Κων/νο 50 • Χριστοφίδου Μελαξώ 20 • Χρυσικόπουλο Άναστάσιο 10 • Ψαθά Άγγελική 50 • Ψαρουδάκη Παναγιώτα 50 • Ψαρρά Άνδρέα 20 • Ψηλολίγγου Αικατερίνη 150 • Ψιαχούλια Αντώνιο 40.

Έπιμέλεια: Ευάγγελος Δ. Ζουρδούμης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πατριαρχική Σχολή «Άγιος Ἀθανάσιος» Ἀπό τό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας	2
Ἱεραποστολικοὶ ἀγῶνες τῶν ἁγίων Κυρίλλου καί Μεθοδίου Δημήτριος Γόνυς	3
Ἐνθρόνιση τοῦ νέου Μητροπολίτη Ἀκκρας κ. Σάββα Ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Ἀκκρας	10
Χειροτονία Νιγηριανοῦ διακόνου Ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Νιγηρίας	14
Κοντά στοὺς πιστοὺς τῆς Μητροπόλεως Γουίνεας Ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Γουίνεας	16
Νέος ἱερέας στίς Φιλιππίνες Ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Χόνγκ Κόνγκ	19
Ἡ Ἐνθρόνιση τοῦ πρώτου Ἐπισκόπου Μπραζαβίλ καί Γκαμπόν κ. Παντελεήμονα Ἀπό τήν Ἱερά Ἐπισκοπή Μπραζαβίλ καί Γκαμπόν	20
Νομοκανονικά Παναγιώτης Ἰ. Μπούμυς	25
Οἰκονομική συμβολή τοῦ Γρ. Ἐξ. Ἱεραποστολῆς	26
Μεγάλη Τετάρτη † Ὁ Μπραζαβίλ καί Γκαμπόν Παντελεήμων	28
Δωρητές Εὐάγγελος Δ. Ζουρδούμυς	29

Πάντα τὰ ἔθνη

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Ἔτος ΛΒ΄, τεῦχος 126, Ἀπρ. - Μάιος - Ἰούν. 2013
Τριμηνιαῖο Ἱεραποστολικό περιοδικό
ΚΩΔΙΚΟΣ 3536

* Πληροφορεῖ μέ τρόπο ὑπεύθυνο γιά τίς ὀρθόδοξες ἱεραποστολικές προσπάθειες ἀνά τόν κόσμο.

* Ἐνημερώνει πάνω στήν πολύμορφη πραγματικότητα τοῦ κόσμου, πού περιλαμβάνει τόσα ἔθνη μέ ποικίλα προβλήματα καί χαρίσματα.

Ἰδιοκτησία: Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος - Ἰωάννου Γενναδίου 14 - Ἀθήνα 115 21.

Ἐκδότης-Διευθυντής: Ὁ Ἐπίσκοπος Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελος, Γενικός Διευθυντής τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἰασιού 1, 115 21 Ἀθήνα.

Ἰδρυτής: Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων καί πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος. Διετέλεσε Διευθυντής κατά τά ἔτη 1981-1992.

Υπεύθυνος ὕλης: Ἀρχιμ. Ἀλέξιος Ψοίνος, Διευθυντής Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Σύνταξη - Ἐπιμέλεια ἐκδόσεως: Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἐπιστολές - Ἐμβάσματα: «ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ» Ἀποστολική Διακονία, Ἰο. Γενναδίου 14 — Ἀθήνα 115 21 — Τηλ. 210-7272.315 - 316, Fax 210-7272.310.

Συνδρομή γιά 1 χρόνο:

Ἑσωτερικοῦ	€ 5
Κύπρου	€ 12
Εὐρώπης	€ 12
Λοιπές χώρες	€ 14
Γιά τούς φοιτητές καί μαθητές:	€ 2,50
Τιμή τεύχους	€ 1,25

* Τό ποσό τῆς συνδρομῆς ἔχει συμβολικό χαρακτήρα. Δέν ἀποσκοπεῖ μόνο στήν κάλυψη τῶν ἐξόδων ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ, ἀλλά καί στή διαμόρφωση ὑπεύθυνης ἱεραποστολικῆς συνειδήσεως. Γίνονται δεκτές προαιρετικές προσφορές γιά τήν ἐκδοση τοῦ περιοδικοῦ.

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Χρήστος Κοβαΐος.

Διεύθυνση: Πρωτομαγιάς 3 - 14568 Κρουονέρι Ἀτακῆς

ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ (All Nations)

Year 32, No 126, April-May-June 2013

The aims of the quarterly magazine "Panta ta Ethni" are:

- * To provide information in a responsible way on Orthodox missionary efforts throughout the world.
- * To arouse awareness of the multiform reality of the modern world.

Publisher: Bishop of Phanarion Agathangelos, General Director of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Founder: Archbishop of Tirana and all Albania Anastasios Yannoulatos. He was editor during 1981-1992.

Editorial Board: Foreign Mission Office of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Letters-Remittances: "ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ" (All Nations)

Apostoliki Diakonia, 14, Io. Gennadiou St. — 115 21

Athens — GREECE. Tel. ++3210.7272.315-316.

Subscription for 1 year:

Greece	€ 5
Cyprus	€ 12
Europe	€ 12
Other countries	€ 14

Printed: By Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Καλλιτεχνική ἐπιμέλεια: Ἀποστολική Διακονία

Ἐξώφυλλο - Ὅπισθόφυλλο: Μικρός Κενυάτης στήν Ἀφρικανική ὕπαιθρο

ΠΑΝΦΩΤΕΝΟ
ΥΠΕΡ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ
Κ.Ε.Μ.Π. ΚΡ.
Αριθμός μέλους
9



ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1/2007 Κ.Ε.Μ.Π. ΚΡ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΤΑ 01 3538

